

ММ i СВІТ

WE AND THE WORLD
diasporiana.org.ua

**УКРАЇНСЬКИЙ
МАГАЗИН**

**Nous
et le monde**

Revue Ukrainienne

Editor:

M. Kolankiwsky
278 Bathurst St.
Toronto, Ont.
Canada

35 c.

P. 9

ТРАВЕНЬ — MAY

1958

Редактор і видавець: Микола Колянківський

Адреса для редакційної й адміністративної кореспонденції (вплата грошей): М. Kolankiwsky, 278 Bathurst St., Toronto, Ont., Canada

З М І С Т :

Сила природи
Жиди в УНР
Ревматизм
На сокільському здвизі
Мій іспит до гімназії
Дивовижне озеро
Перші люди на Венері
Сім чудес виставки в Брюсселі
Весна в Єгипті
Українці в Тасманії
Перші сторінки неписаної
книги
Християнські образи
Шкіра навесні
Централізація чи децентралі-
зація українського спорту?
Обережно з кавою!
Сторінка філателіста
Сучасне

ПРЕДСТАВНИЦТВА

ARGENTINA:
"Peremoha", J. M. Campos 556
San Andres, FCNGBM (Bs. As.)
AUSTRALIA:
Fokshan Library and Book Sup-
ply, 1 Barwon St., Glenroy,
W. 9, Vic.
BELGIQUE:
Ihnat Stachij, Esneux en Liege
BRASIL:
Waldomiro Ostapiw, Cx. postal
658, Ponta Grossa, Parana.
ENGLAND:
Chumak & Co., 56, Edgware Rd.,
London, W. 2.
FRANCE:
Kolankiwskyj Mykola, 186 Bld.
St. Germain, Paris VI, c.c. 876771
DEUTSCHLAND:
Fr. M. Harabatsch, Muenchen 23,
Gundenlinden St. 13.
VENEZUELA:
Mrs. K. Kolankiwsky, Caracas,
Av. C. Acosta, Edif. Claviere
#16, San Bernardino.

ФОТО НА ОБКЛАДИНЦІ: Під пальмами столиці Аргентини — Бу-
енос Айресу, посеред українців, одною з наймиліших лектур с
"Ми і Світ". (Фото: Андрій Бұльба).

* * *

Річна передплата: для Англії — 25 шіл., Австралії — 30 шіл.,
для Бельгії — 120 б. фр., для Франції — 1100 фр., для Німеччини
— 8 ДМ., для Аргентини й Півд. Америки — 75 арг. пезів, для
Півн. Америки, Канади і всіх інших держав — 4 кан. долари.
Ціна одного числа: 35 центів.

Ціна 1 стор. оголошень: 60 дол., пів стор. — 30 дол., чверть
стор. — 15 дол., найменше оголошення фірм — 5 дол.

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa

В. Гайдарівський

СИЛА ПРИРОДИ

(Розділ з недрукованої повісті "В світ такий гарний")

Кметливі слов'янці не тільки побудували на березі солоного озера курорт, щоб виганяти з своїх кісток ревматизм, але й відкрили, що природні обставини курорту допомагають позбутися ще одної хвороби, і то більш дошкульної.

Честь такого важливого відкриття не належить чаклунам медицини, а простісенькому люду, ба, лікарі і дотепер докладно не дослідили, в яких органах тіла гніздиться та дивна хвороба. Самі ж хворі запевняють, що вона смоче ім серце, інші кажуть, що вона роз'їдає ім печінки, а ще інші вказують на таке конкретно неокреслене місце, як душа.

Знавці недуги цієї — знову ж таки не лікарі — дійшли висновку, що природні обставини курорту не виліковують вражених недугою сердець, печінок і душ, а прискорюють процеси, що в тих органах відбуваються, як прискорює визрівання прикладена до чиряка пече-

на цибуля. Це думка знавців.

Скільки в тому правди, а скільки припущення — перевірити тяжко. Але факт залишається фактом, що кожного дня, особливо в неділі, спеціальний потяг щогодинно привозить з міста до курорту повнісенькі вагони пасажирів і висипає їх на станційну платформу, мов горох із мірок. Не побачиш там нікого на милицях, нікого не виносять санітари на ношах, ні в кого не зкутані марлею або вовняними хустками руки.

Зате серед пасажирів, що виходять із вагонів, побачиш юнаків і юначок із замріяними очима і засмокотаними коханням серцями, побачиш мовчазні і насуплені подружжя з роз'ятреними сваркою печінками, побачиш самотню постать самогубця, що не може зважитись накласти на себе руки, побачиш розтратника державних грошей, що чекає на ревізію, побачиш задуману постать людини, що передчу-

ває арешт свій, але не знає коли і за що її заберуть, навіть побачиш дідуса й бабусю стареньких, яким би хотілося відчутти себе молодими.

Матінка-прирора нікого не підводить, треба лише покірно довіритись їй, як сліпий довіряється на свого поводиря, і вона доведе тебе до бажаної мети, допоможе позбутися всіх скорбот і болячок, незалежно від того, де вони цупко угніздилися.

Звичайно, серед відвідувачів курорту переважна більшість була закоханих — всілякого віку, обох статей і в різних стадіях своїх почуттів. Усі закохані, як слов'янці, так і ті, що мешкають за десятки кілометрів від того славного міста, вважають за свій обов'язок відвідати курорт хоч раз, як правовірний мусулманин — Мекку, а побожний християнин — Єрусалим. Хто із західних донбасівців не був на слов'янському курорті, про того безпомилково можна сказати, що він по-справжньому ніколи не кохав.

То хто ж здивується, побачивши Андрія Середу і його подругу, Настю Кризовову, десь у тінявих алеях курорту або на березі озера. Наречені згайнували там цілісенький день, зранку до глухої ночі. Який чудовий парк на курорті! Скільки тих дерев по-солдатському

підстрижених і по-парубоцькому кучерявих! А скільки квітів на кльомбах! Скільки затишних куточків, де можна заховатися від небажаних підглядювань! Скільки там затінку, холодку і сутінку! Ніде так виразно себе не відчуваєш, як у слов'янському парку, що ти не якась непомітна і непотрібна нікому комаха, а справжня людина, для котрої створено світ. І відчувши це, захочеться тобі говорити щось гарне, незвичне, щоб мова твоя була подібна на урочисту пісню. І Андрій говорив, бо не міг мовчати, а Настя слухала, бо не могла не слухати.

Водив парубок дівчину по всіх закутках парку, дихали, скільки хотіли, запашним повітрям, сиділи на березі озера й дивилися на купальників, двічі пили в ятках сітро, а за третім разом — червону лимонаду, слухали біля естради музику симфонічної оркестри.

Сонце підбилося до найвищого свого кола, постояло на місці, замислилось, що ж робити далі, та й покотилось швиденько до обрію. Помітила Настя, що день минає, а вона навіть не натякнула Андрієві на пекучу і невідкладну справу, і настрої її раптом змінився. Андрій нічого не помічав, голос його безтурботний дзвенів весело і чисто.

— Ось стоїть сосна, — же-

стом руки, гідним артиста, показав він на дерево.

— Стоїть, — без особливо-го захоплення погодилась Настя.

— Стоїть сосна, може сто років, а може й двісті. Верш-ком своїм вона досягає неба, а могутнє коріння її п'є воду джерельну в глибоких верствах землі. Що пережи-ла і що перебачила ця сосна! Якби вона могла розповісти все те нам, то стояли б ми під цим деревом і все слухали б і слухали до самої старости.

Насті не вірилось, що сосна впирається в небо, не вірилось, що під корінням є якісь джерела, а стояти тут, витріщивши очі, до старости, її аніскільки не спокушало.

— І ніколи б не одружили-ся, — скрушно зітхнувши, сказала дівчина.

Андрій не почув її слів, повів дівчину до галазینی, зарослої блідою папороттю.

— Чи знаєш, моя люба Настусю, що це за рослина? — запитав він патетично.

Настя знову зітхнула і ні-чого не сказала.

— Ні, ти не знаєш, Настусю, цієї рослини. Це папороть. Справжня папороть, що приносить щастя тому, хто побачить її квіти. Може нам, Настусю, доля призначила зірвати вогненну квітку? Давай, пошукаємо, Настусю!

І Андрій, з вправною обе-режністю городника, двома

руками розгорнув шорстке листя куща. Але довелось з жалем переконатись, що до-ля чомусь квітів папороті не приготувала. Тоді Андрій запропонував відвідати ще й старезний дуб з цілющою корою.

Настя нікуди вже йти не могла, підломлювались ноги. Наречені посідали на землю, густо всіяну глицею, і ста-ранно взялися за пиріжки, що їх носила у валізці На-стя. Поетичний настрій не покидав Андрія і за їжею.

— От, ми одружились, На-стусю, — мовив він, — і ді-ждемося собі донечки...

Від цих слів Насті відразу полегшало на душі. Зрештою Андрій хоч тепер заговорив до діла. Але несподобалось дівчині, що вона матиме до-нечку. Нащо? Щоб до двад-цяти двох років потерпати, чекаючи на якогось паруб-ка? Та ще добре, як тій до-нечці трапиться хтось подіб-ний на Андрія. А як ніхто не трапиться? Ні, Настя на дочку не погодиться. Вона хоче мати сина, одного, двох, хай скільки завгодно, аби були хлопці.

— У нас буде син! — рі-шуче сказала дівчина.

— Я хочу мати донечку голубооку, — тим же мрій-ливим голосом мовив Ан-дрій. — Донечку у блакитній суконці і з рожевою стріч-кою в шовковому волоссі.

Він уже давно мріяв про сина, а казав про дочку, щоб зробити Насті приемність. Йому не вірилось, щоб котрас жінка не хотіла дівчини.

— Тільки син! — на своє наполягала Настя.

— А як буде дочка? — не без лукавства спитав Андрій.

— То й живи з своєю дочкою, — надривно вигукнула Настя. — Живи хоч з верблюдом, а мене не муч. Зірви собі донечку на вербі. Їх там цього року рясно вродило. Донечку йому треба, а одружитись не хоче. З таким кавалером болячки набудеш, не то дітей. Годі, Андрію! — щосили ударила дівчина кулаком по своєму коліну. — Або ми негайно беремо шлюб, або... або...

Довести до кінця вимогу Настя не спромоглася, — завадили сльози. Плакала вона по дитячому, з рюмсанням і голосінням.

Андрій сторопів. Він погоджувався на все — на негайний шлюб, на сина, погоджувався жити в тещиній хаті, аби заспокоїлась Настя.

На такі благання зглянулися б і мовчазні дерева бору, тож не диво, що дівчина, стримуючи хлипання, запитала:

— А ти не дуриш мене?

— Чи я тебе коли душив? — запально вигукнув Андрій. — Моє слово тверде, як камінь.

Спала журба з серця дівчині, вона замовкла.

— Хіба ж так можна, Настусю, — легенько докоряв Андрій своїй нареченій, що вже причерупилась і горнулася до його плеча. — Чи я собі ворог? Я ж тобі тисячу разів казав, що хто спішить, той людей смішить. Куди нам квапитись? Тобі не хочеться жити з моїми батьками, а я не можу жити з твоєю матір'ю...

— То ти не хочеш? — сахнулася Настя від Андрія і в її очах загорілися мстиві вогники. — Тож знай!

Вона повкидала до валізки пірижки, що їх ще не встигли доісти, схопилась рвучко на ноги і пішла, куди очі дивляться. Андрій поспішав за нею, намагаючись уговорити дівчину.

Настя үперто мовчала.

День угасав. Сонце, за далекими горами, знайшло собі затишну ущелину і вклалося на спочинок, а в парку вже сяли його тимчасові заступники — електричні лампи. Люди, ніби зрадивши, що позбулися такого всевидючого свідка, ще більш повеселішали, скрізь чувся гамір, сміх, вереск і спів, а з естради музика заохочувала гуляльників до нових пүстощів.

Рівно опівночі гуляння в парку кінчилося. Повільно посунулись до потягу закохані пари із заспокоєними

серцями — вони незабаром візьмуть шлюб; балакучими повертались розсварені подружжя — вони помирилися; майбутній самогубець відмовився від своїх жажливих намірів; розтратник заспокоїв себе думкою, що злочину його не викриють; людина, що очікувала арешту, вирішила здатись на волю Божу і якимось чином буде, дідусь вів сзю бабусю, підкрутивши сиві вуса, а помолоділа бабуся слинчила кінчик пальця і непомітно проводила ним по своїх колись таких гарних бровах.

Велику силу має природа, особливо в умовах слов'янського курорту. Людину во-

на перетворює до невпізнанності, зцілює душу і тіло, змінює і думки її.

Але не завжди. Принаймні природа нічого не допомогла Насті спонукати Андрія до одруження. Непевність, якою була, такою і залишилась. Повертались наречені до своєї Кіндратівки в такому настрої, ніби під час купання у них покрадено одежу. Настя, зібгавшись назіть, ховалася за сторчма поставлену на коліна валізку.

Андрій думав, що Настя з утоми куняє, то й шепотів їй на вухо щось подібне на казку про їхнє спільне променисте майбутнє життя. Та дівчину казки не цікавили.

СМІЙСЯ ПАЯЦЕ!

Загально відомою і любленою є арія з опери Р. Леонкавалльо "Паяци". З нагоди сторіччя з дня народження композитора (8 березня 1858) варто пригадати, що свою славу завдячує Леонкавалльо властиво тільки цій одній опері, а радше цій арії, яка спопуляризувала і оперу і її композитора та автора лібретта в одній особі. Крім слави принесла вона йому і матеріальні користі у виді вілли над озером Маджьоре.

На цій одній опері, яку в театрах виставляють звичайно з такою ж короткою оперою Г. Маскані "Сільська кавалерія", кінчається успіх творчости Леонкавалльо. З другою оперою "Життя Богемі" трапилася йому немила пригода. В часі писання опери, для якої сам він також написав лібретто, зрадився композитор перед своїм приятелем Дж. Пуччіні, що працює над новою оперою. Пуччіні був дуже ласий на добрі лібретта для опер і "витагнув" у нього лібретто та написав оперу "Богема" скоріше як Леонкавалльо (1896), так що Леонкавалльо закінчивши оперу в рік пізніше, не хотів вже її виставляти, щоб не наразитися на підозру плягіяцтва. Не мала успіху і його опера "Цаца" і "Роллянд з Берліну", яку написав на замовлення німецького цісаря Вільгельма, одушевленого "Паяцями".

ЖИДИ В УКРАЇНСЬКІЙ НАР. РЕСПУБЛІЦІ

Сьогодні, коли в зв'язку з одною із передач французької телевізії наново піднялось у пресі питання відповідальності уряду УНР за жидівські погроми, пощастило нам дістати з великої приватної бібліотеки п. Романа Генік-Березовського незвичайно рідкісну книжку, опубліковану в німецькій мові Українською Пресою Службою в Берліні в 1920 році, отже ще надовго перед вбивством сл. п. Головного Отамана Симона Петлюри. Ця книжка, що має заголовком "Ситуація жидів в Україні", — є сухим зіставленням текстів законів і розпорядків уряду УНР, які торкалися жидів на території України. Звичайно, що в короткій журнальній статті можемо їх обговорити тільки дуже побіжно.

1. Закон про автономність жидівських громад, схвалений 17 квітня 1919 року головою Директорії Петлюрою, членом Директорії А. Макаренком і секретарем Директорії Ф. Шевцем.

Визнавши закон з 2 грудня 1917 про існування жидівських громадських рад, закон Директорії передає в їх розпорядження все жидівське майно. Державне жидівське майно підпорядковується спеціальному міністерству для жидівських справ.

Підписали закон заступник голови Ради Народних Комісарів Чопівський і міністер для жидівських справ П. Красний.

Як залучник до закону додає **Статут самоуправи жидівських громад**. В ньому передається жидівським громадам піклування над жидівським шкільництвом усіх ступенів, над культурними установами (консерваторії, театри, музеї тощо), над санітарними умовами, лікарнями, справи праці, еміграції, оборону прав жидівського населення і т. д. Жидівські громади самі накладають податки на своє населення і самі устальюють бюджети. Важливі справи підлягають компетенції міністра для жидівських справ, що узгоднює бюджет жидівських громад з державним бюджетом.

2. Закон про покликання спеціальної комісії для прослідження антижидівських погромів. — Для прослідження погромів покликано державну комісію з надзвичайними повноваженнями. В рямцях комісії працював спеціальний військовий суд. В склад слідчої комісії входили представники всіх відповідальних міністерств: справедливості, військових справ, праці, внутрішніх справ і жидівських справ. Предсідника комісії іменувала Директорія.

Закон про покликання слідчої комісії підписали Голова Ради Народних Комісарів Андрій Лівіцький і міністер для жидівських справ П. Красний. Потвердили його 27 травня 1919 року Голова Директорії Петлюра, член Директорії А. Макаренко і секретар Ф. Швець. За-

вірив заступник державного секретаря Іван Лисанівський.

3. Розпорядок Ради Міністрів УНР з 18 серпня 1919. — В ньому сказано, що вороги української державности зумисне провокують анархію, щоб знищити українську республіку. З цією метою влаштовують погроми жидівського населення, а рівночасно зчиняють про них крик за кордоном. В злобних інформаціях приписується УНР ті погроми, що їх влаштовують большевики, денікінці і польські реакційні елементи. Розпорядок постановляє отже негайно поставити під суд всіх військових командантів, від найнижчого до найвищого, які своїм недбалством допустили до погромів на ім підлеглий території, та їх найгостріше покарати, до смертної кари включно. Одночасно наказується повести рішучу мілітарну акцію проти погромницьких банд, а також освідомлюючу пропаганду серед населення, яка виясняла б, яку шкоду українській справі приносять погроми.

Текст цього розпорядку був опублікований в журналі "Україна" за 21 серпня 1919 р.

4. Розпорядок про допомогу жидівському населенню. — Вістник Державних Законів з 15 серпня 1919 р. приніс розпорядок про передання міністрові для жидівських справ з державної скарбниці 11,460.000 гривень на допомогу вбогому жидівському населенню, яке потерпіло від погромів.

Підписали розпорядок Голова Ради Народних Комісарів Мартос і міністер для жидівських справ П. Красний.

5. Урядова відозва до населення в справі погромів. — За підписом Голови Ради Нар. Комісарів УНР опубліковано 12 серпня відозву до населення, де говориться: "Особливо уряд не терпить ніяких погромів жидівського населення в Україні і стосуватиме всі засоби проти цієї загрозливої для держави сваволі, яка компромітує націю перед очима цивілізованого світу. Уряд УНР перекоаний, що український народ, який сам терпів довгі роки неволю і, розуміючи вартість національної свободи, проклямував автономію для національних меншин, допоможе урядові унешкідливити тих злочинців."

6. Телеграма Гол. Отамана. З початком липня 1919 р. головно-командуючий військами УНР, сп. п. от. Петлюра, переслав прем'єр-міністрові, міністрові війни, міністрові для жидівських справ і своєму начальникові штабу телеграми, в яких заявив, що він поборює жидівські погроми і просить вжити всіх засобів, щоб їм протидіяти. Гол. Отаман підкреслив жертви крові, які в обороні свободи України дало жидівське населення, та з признанням відмітив дуже прихильне ставлення жидівських громад до української справи. Він відмітив також поведінку тих військових частин, які самотужки поставили стемі біля жидівського майна і домів, щоб не допустити до погромів. ("Вістник Української Народної Республіки" з 9 липня 1919).

7. Звернення до жидівських громадян і робітників України. "Вістник Української Народної

Республіки" з 9 серпня 1919 року опублікував звернення до жидівського населення, підписане Головою Ради Народних Комісарів Борисом Мартосом і міністром для жидівських справ П. Красним, де підкреслюється рівність прав жидівських громадян в Україні та осуджується погроми, що їх організують большевицькі провокатори. "Подумайте, — говориться у зверненні — що шляхи українського і жидівського народів тісно пов'язані та що обидва вони мають за собою 300 років російського царського переслідування і неволі". Відозва закінчується гаслом: "Хай живе братнє і рівне співжиття українського і жидівського народів в Україні!".

8. Наказ начальника командования УНР з 26 серпня 1919. В наказі, підписанім головним командантом збройних сил С. Петлюрою і начальником головного штабу Юнаковим, що його опублікувала також "Трудова Громада" з 4 вересня 1919 р., між іншим, говориться: "Старшини і вояки! Світ не може надивуватися нашим героїським подвигам. Не плям'ять їх, отже, соромними вчинками, хоча б і випадковими, які нашу державу покривали б палким соромом перед світом. Наші численні зовнішні і внутрішні вороги використовують погроми. Вони вказують на нас, як на таких, що негідні незалежного державного життя... Пам'ятайте, що наша чесна справа вимагає чесних рук... Я наказую, щоб усіх, хто вас підюджє до погромів, виключати з армії і передавати під суди. Суди нехай до них і їхніх злочинів застосовують якнайгостріші кари.

Цей наказ перечитати всім дивізіям, бригадам, полкам, гарнізонам і шwadронам надніпрянської і надністрянської армії, а також повстанчим загонам."

7. Наказ начальника вождя Петлюри з 27 серпня 1919. — Ще раз звернувся Гол. Отаман до об'єднаних придніпрянської і галицької армій наказом, в якому між іншим говорив: "Старшини і вояки української ермії! Українські жидівські трудящі маси бачать у вас освободителів і майбутні покоління не забудуть ваших для них заслуг. Історія гордо запише ці героїські діла на свої сторінки. Бережіться провокацій і супроти провокаторів і тих, хто чинив погроми чи хто слабших з вас до них намовляє, будьте безсердечні. Смертна кара для підюджуючих до погромів і провокаторів..." (Наказ опублікований також в "Україні" за 2 вересня 1919).

ЗАЯВИ САМИХ ЖИДІВ

Жидівська громадська рада в Кам'янці Подільському схвалила 8 липня 1919 р. заяву, в якій, між іншим, говорилося: "Безправність українського народу за царського панування була одночасно також безправністю жидівських робітничих мас тодішніх "районів поселення". Спільна доля, яка жидівський і український народ разом скувала в столітніх терпіннях, дає жидівському трудовому народові право на впевнення, що українська земля належить йому так само, як і українському населенню, і що він в українській хаті не є приймаком чи тимчасовим гостем,

але з українським народом рівноправним паном України."

Провід жидівської соціал-демократичної партії в Кам'янці Под. (26 серпня 1919), конференція жидівських організацій в Могилеві (27 липня 1919), жидівська громада в Проскуріві (23 серпня 1919), жидівська народна партія з Бердичева (15 вересня 1919) та інші — висловили своє повне довіря до уряду УНР і свого міністра для жидівських справ.

Відомий жидівський письменник і голова жидівської територіалістичної організації (ITO), Ізраель Цангвіль, в листі до української делегації в Парижі з 20 жовтня 1919 признає, що жидам в Україні дано такі права, яких досі не мають жиди під Польщею. Він погоджується, що український уряд ужив засобів проти погромів та жаліє тільки, що не пощастило їм еповні зарадити.

Д-р Арнольд Марголін, відомий київський адвокат і жидівський діяч, що був довгий час заступником міністра закордонних справ УНР, а опісля членом української делегації в Парижі та головою української дипломатичної місії в Лондоні, так висловлюється про ставлення жидів до української державності ("Джойш Кронікл", Лондон, за 16 травня 1919):

В питанні незалежності України жиди були поділені на два табори. Жидівські асимілянти, виховані в російським дусі, ставилися всрожо до УНР, натомість значна більшість жидів — націоналісти, сіоністи і жидівські соціалістичні партії, виявляє свої симпатії до українських визвольних змагань. На території України жило бі-

ля 3.500.000 жидів, тобто 8% есього жидівського населення в світі. По революції владу в Україні перебрав парламент, вибраний всім населенням, отже й жидами. Цей парламент (Центральна Рада) запевнив жидам більше свободи і прав, як вони мали будь-де інше в Європі. Всі національні меншини, включно з жидами, дістали повну автономію. Є різниця — говорить Марголін — поміж погромами, які були в Україні, і тими, що були в Росії за царських часів. Тоді коли царський уряд сам організував погроми, то уряд УНР не несе за них жодної відповідальности. Найважчі погроми, в лютому і березні 1919, zorganizували провокатори. Ті події — пише Марголін — вчинили на мене велике враження і при кінці березня я зголосив свою димісію, хоч я був певний, що уряд УНР не несе відповідальности за погроми, все ж таки я не міг займати офіційного посту в краю, де вбивано моїх братів...

Марголін стверджує опісля, що на просьбу уряду він все таки свою димісію відкликав і був одним з чотирьох делегатів України на мировій конференції. Він стверджує, що в рядах УНР нема ніяких антисемітських тенденцій.

Жидівський історик д-р Марк Вішніцер стверджує, що погроми в Україні були, але їх спричинила анархія в наслідок большевицького наступу. Сама ж Україна над ними боліла і де сягав авторитет українського уряду, там шановано життя і власність. Впродовж двохрічного українського панування, жиди мали повну свободу розвою. Жидівська мова була офі-

ційно визнана. В уряді були жидівські міністри, свобідно діяли жидівські релігійні громади, постали жидівські школи. При відкритому Кам'янець-Под. університеті закладено катедру жидівської історії і літератури. Жиди в Україні осягнули куди більше як в Польщі чи Румунії. ("Джюіш Кронікл" "з 12 вересня 1919 і "Swiss-Orient" з вересня 1919).

Очевидно, що немає ніякого порівняння поміж ставленням до жидів українського уряду і

денікінців. Там з наказу самого Денікіна усувано з війська жидів тільки з огляду на їх расу. А денікіський генерал Драгомірєв, покидаючи Київ, проголосив наказ своїм воїкам, в якому говорилося: Товариші, ви знаєте так само добре, як і я, хто є причиною наших тимчасових неуспіхів на київському фронті. Якщо ви, мої героїські безсмертні соколи, мені відберете Київ, то я дам вам нагоду порухуватися з брудними жидами! (мк)

ЩОБ БУТИ ДОРОСЛИМ

1. Треба мати про кожну справу свою думку, а не тільки цитувати хто, як, коли і де про те висловився.

2. Плекати в собі почуття незалежності і абсолютної духової свободи.

3. Своє думання і діяння не підпорядковувати виключно імпульсам і забаганкам.

4. Знати, як застосовуватися в кожній ситуації.

5. Бути певним, як де одягатися і поводитися.

6. Контролювати свої імпульси, щоб не вмішуватися в чужі справи.

7. Вміти конструктивно критикувати, нікого не ображуючи.

8. Не виявляти, що хтось є нудний і нецікавий.

9. Бути щирим у своїх поглядах і вчинках.

10. Свобідно і без тремти поводитися з людьми різної ранги.

11. Вміти впроваджувати зденерованих людей у добрий настрій.

12. Вміти слухати.

13. Вистерігатися розказувати про себе самого.

14. Дотримувати слова і з'єднувати собі довір'я.

15. Вміти виявити і поділяти любов.

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ

Як вибираєтеся на прогульку, то спакуйте м'які овочі та помідори в картони від яєць.

Рештки м'яса переховуйте в холодильні, завинуті в алюмінійовий папір і так, у тому ж папері, підігрійте його опісля в печі.

Какао, заморожене на льодові брилки, дуже принадно виглядає в шклянці з молоком і особливо промовляє до дитячої уваги.

Віра Ке

РЕВМАТИЗМ

Однією з досить поширених хвороб серед населення є ревматизм, який серйозно позначається на загальному стані здоров'я людини, що захворіла на нього. Враховуючи це, лікарі вважають, що боротьба з ревматизмом, запобігання йому та лікування є одним з найважливіших завдань сучасної медицини.

Спостереженнями вчених встановлено, що ревматизм найчастіше починається в дитячому і юнацькому віці, за даними медичної статистики на нього хворіє близько двох процентів усіх школярів. Дуже поширений він і серед дорослих, у терапевтичних клініках і відділеннях лікарень хворі на ревматизм звичайно становлять від 9 до 17 процентів усіх хворих.

Що ж являє собою ця хвороба і які причини її виникнення? Ревматизм — це загальне захворювання організму з незвичайною сорокатістю клінічних проявів. Раніше поняття про ревматизм зв'язували тільки з множинним ураженням суглобів, які відзначаються своєрідною летучістю. Однак, тепер добре відомо, що гострий ревматизм може проходити і без яскраво виявлених запальних явищ у суглобах (поліартрит).

Найбільш тяжким проявом цього захворювання є ураження серця. Запальний процес захоплює, як правило, м'язовий шар

серця — міокард (міокардит) дуже часто внутрішню оболонку з клапанами — ендокард (ендокардит) і нерідко серцеву сорочку — перикард (перикардит). Потім утворюються пороки серця. Серед тих, що вмирають у віці понад 14 років, кожний третій гине від серцево-судних уражень, значна частка яких виникає в зв'язку з ревматизмом.

У запальний процес, що виник у результаті ревматизму, втягується, крім серця, і ряд інших життєво важливих органів людини. Зокрема ми нерідко спостерігали і детально вивчали часом тяжкі ураження нервової системи (мозку, мозкових оболонок), легенів, плеври, страховоду, шлунково-кишкового тракту, печінки, підшлункової залози, черевини, нирок, щитовидної залози, а також форми, які проходять з тяжкими загальними явищами, що нагадують за своїм характером стан тифозно-хворої людини.

З ревматизмом не треба змішувати гострих захворювань суглобів іншого походження, а також хронічних уражень суглобів. Такі ураження розвиваються поступово і призводять іноді до значної інвалідності хворих внаслідок порушення їх опорно-рухомого апарата, втрачаючи здатності пересуватись. При ревматизмі ж хворі втрачають працездатність і вми-

рають найчастіше внаслідок ураження серцево-судинної системи, яке все прогресує під впливом періодичних загострень процесу.

Які ж шляхи боротьби з цією хворобою?

Лікування людини, що захворіла на ревматизм, у гострому періоді повинно проводитись у лікувальних закладах під наглядом лікаря і при суворому додержанні тривалого постійного режиму аж до стійкого зникнення клінічних ознак активності процесу з боку суглобів, серця та інших органів, нормалізації температури і т. д. Ефективність лікування ревматизму особливо зросла за останній час завдяки введенню у практику нових могутніх протиревматичних лікарських засобів. Так, крім саліцилового натрію, аспірину, пірамідону і акальгіну широко почав застосовуватись новий активний препарат — бутадіон. Значні успіхи досягнуті і в застосуванні гормональних препаратів, що відзначаються великою ефективністю при ревматизмі, — кортизону і адренкортико-тропного гормону.

У виробленні дійових методів профілактики особливого значення набуває погляд на ревматизм не як на гостре повторне захворювання, а як на хронічне захворювання з періодичними загостреннями. В розвитку ревматизму, що так часто і рано веде до тривалої втрати працездатності, особлива роль належить схильності до повторного, інколи мало помітного рецидиву процесу. Встановлено, що цей рецидив кінець кінцем приводить хворих людей, які перенесли гострі приступи рев-

матизму і хворіють на порок серця, до важкого стану недостатності кровообігу. Тому в так званому періоді поза приступом особлива увага повинна приділятися запобіганню головної небезпеки — новсму спалаху ревматизму. Ось чому хворий, у якого гострі явища вже пройшли, все ж не повинен виходити з-під лікарського нагляду.

В справі запобігання ревматизму основне значення мають широкі заходи по оздоровленню умов праці і побуту, піднесення матеріального добробуту населення і науково продумана організація боротьби з цією хворобою у загальнодержавному масштабі. Необхідне і раціональне влаштування на роботу ревматиків з виключенням, звичайно, тих факторів в умовах праці, які можуть негативно впливати на уражену серцево-судинну систему (наприклад, вплив надто низьких або високих температур, особливо у поєднанні із значною вологістю).

Сучасні уявлення про суть і механізм розвитку ревматичного процесу і завдання запобігання рецидиву хвороби вимагають від кожного хворого загартування, боротьби з осередками інфекції і зміни реактивності організму в розумінні усунення підвищеної його чутливості. Важливо, наприклад, широко використовувати природні оздоровчі фактори і методи лікувальної фізкультури з метою підвищення загальної стійкості організму до впливів зовнішнього середовища — коливання температури і вологості повітря, до вітру. Показано застосування обтирань, обливів, душів, ванн, дихальної

ВЗУТТЯ З ЕВРОПИ!

жіноче й чоловіче — з най-
кращих фабрик в Німеччині
вигідне — міцне — елегантне

ВИСИЛАЄМО
повнокольорові
КАТАЛОГИ
в українській мові

ORBIT
434 Queen St. West
Toronto, Ontario, Canada

**Просимо писати по
каталоги!**

Корки знову модні!
Ми їх маємо — у великому
виборі моделей і красок.

гімнастики, комплексу вільних
вправ.

У боротьбі з осередками інфекції треба врахувати ту особливу роль, яку у виникненні перших проявів і рецидивів ревматизму відіграють гострі і хронічні запальні процеси в мигдаликах. У переважній більшості випадків гострий приступ ревматизму розвивається після ангіни або гострого катару верхніх дихальних шляхів. Тому, особливо в разі виникнення спалахів процесу слідом за ангінами, дійсною профілактикою ревматизму часто виявляється видалення мигдаликів (тонзилектомія). Показання до цієї операції повинні встановлюватися в кожному окремому випадку лікарями-терапевтами і педіатрами спільно з отоларингологами.

Однак встановлено, що інфекція може гніздитися не тільки у зівних мигдаликах, але і в носоглотковій та інших ділянках лімфатичного кільця. До того ж треба враховувати і хронічні запальні процеси у ротовій порожнині, придаткових порожнинах носа, у вухах. Тому в боротьбі з осередками інфекції в організмі особлива увага повинна приділятися діянню на збудників, насамперед на стрептококи, з допомогою антибіотиків (пеніцилін та ін.) і сульфамілідних препаратів (норсульфазол, сульфадимезин тощо). Обумовлені стрептококами захворювання (ангіни, катари верхніх дихальних шляхів) звичайно передують як початковому, так і наступним приступам ревматизму. Енергійне пеніцилінове лікування

(500 тисяч одиниць на добу протягом 7-10 днів) або застосування сульфаніламідних препаратів (наприклад, близько 4 грамів сульфадимезину на добу) виявляється у цих випадках цінним не тільки в розумінні безпосереднього лікувального ефекту, але й для запобігання спалахам ревматичного процесу.

Протягом останніх років ми нагромадили значний досвід, який свідчить про високу ефективність застосування в невеликих дозах саліцинового натрію $\frac{1}{4}$ грами на добу протягом п'яти днів), пірамідону або анальгін (1 грам на добу) певними курсами протягом 2,5-3 тижнів. Це лікування дає особливо значні результати у тих, що вже перенесли явний гострий приступ ревматизму в минулому і хворіють на порок серця, запобігає поверненню ревматизму, загостренню процесу. Подібне використання цих препаратів необхідне під час і після ангіни, грипозних станів, запальних процесів у верхніх дихальних шляхах.

Важливо врахувати можливість загострення процесу у ревматиків і при різних інших привхідних інфекціях, інтоксикаціях, після фізичної і психічної травми, у жінок після пологів, особливо якщо вони проходять з ускладненнями, при різних оперативних втручаннях у хворих на ревматизм, особливо до і після виділення мигдаликів, при операціях на серці з приводу мітрального стенозу — пороку ревматичного походження. Запобіжне лікуван-

ня з допомогою малих доз саліцилового натрію чи пірамідону у хворих на ревматизм корисне і в певні періоди року (пізня осінь, рання весна), коли натари верхніх дихальних шляхів особливо поширені.

В терапії і профілактиці ревматизму дуже велика роль належить курортному лікуванню. Особам, що хворіють на ревматизм, воно дає не тільки безпосередній лікувальний ефект, усуває залишкові явища в суглобах, окремих органах після гострого ревматичного приступу і зміцнює серцево-судинну систему, але відіграє і запобіжну роль, сприяючи зниженню підвищеної чутливості організму і зменшуючи тим самим небезпеку нових рецидивів.

Лікування ревматиків проводиться головним чином на курортах із застосуванням вуглекислих (нарзаних), сульфідних радонових ванн і грязелікування. Причому посилати на курортне лікування можна лише тоді, коли давно пройшли гострі прояви процесу, тобто не раніше, як через шість місяців після згладжування гострих чи підгострих явищ. У цьому відношенні необхідний старанний індивідуальний підхід до кожного хворого.

Дальше розширення профілактичних заходів по боротьбі з ревматизмом, удосконалення методів лікування, широкі впровадження досягнень медичної науки в практику допоможуть успішно розв'язати благородне завдання — збереження здоров'я і продовження життя людей.

НА СОКІЛЬСЬКОМУ ЗДВИЗІ 1911 р.

Це спомин з давніх, гарних літ. З давніх — бо незабаром мине вже пів сторіччя з того часу, гарних — бо для молодого все гарне. Залишився тільки спогад та це позовкля фото, що нагадує мені дуже маркантну, як на тодішній час, подію.

В 1911 році відбувався в Празі великий, всеслов'янський сокільський здвиг з нагоди якогось там "ліття" смерти чи народження основників чеського

Сокола. Голова нашого "Сокола-Батька", проф. Боберський, оголосив, що й наш Сокіл запрошений взяти участь у тім здвизі.

Мене також скортіло подивитися на "Злату Прагу" — як її називали чехи. Якось пощастило випросити в батьків 100 крон на дорогу (для бідного студента це були великі гроші!) і в кінці червня нас 30 соколів в одностроях виїхало

Українська група на сокільському з'їзді в Празі (в сокільських одностроях галичани, а в цивільному сидять три делегати з Придніпрянської України)

зі Львова. Співали, гуторили, навіть і вночі сон не брався. На 9 годину ранку ми були вже в Празі. Все місто було удекороване, на дворці зустріла нас делегація. Нам призначили сокола, що опікувався нами за весь час нашого побуту в Празі.

Годі описати, що ми бачили і пережили в тому гарному місті. Величавий похід з участю сотень тисяч людей, прекрасний стадіон, вправи, покази, — а вміжчасі, поміж програмою, музи, опера і т. д.

Одну подію з того сокольського здвигу хочу докладніше описати, бо там ми заманіфестували перед слов'янським світом наше відношення до росіян, які вислали на той здвиг аж 1000 своїх соколів.

Пливе серединою Праги, велика річка Влтава і є на ній дуже гарний острів Жофін. Кожного вечора тисячі соколів приїжджало там на вечеру і забаву. Пішли одного разу і ми есі туди, щоб повечеряти і напиться доброго чеського пива. Був на середині острова великий ресторан, де попід деревами розложено сотки столів. Кельнери розносили замовлені страви, а оркестра пригравала арії з "Проданої нареченої" та чеські народні пісні. Крик, гамір, весело. Ми заняли один стіл і повечерявши, попивали пиво. Нараз оркестра заграла російський гімн "Боже царя храни". Як на команду скрізь запанувала тиша, соколи позривались і станули на "струнью". Тільки ми сиділи далі і гуторили. З усіх боків дають нам знаки, щоб встати, але ми не звертаємо на це уваги, наче приросли до лавок. По закін-

ченні гімну зібралось біля нашого стола людей, наче на вічу, — всі розпитують, яка причина, що ми не встали. І дізналися від д-ра Льонгіна Цегельського, проф. Боберського та всіх нас, що нам з росіянами не подорозі, що це відвічний ворог України...

о. Юрій Боднар

МІЙ ІСПИТ ДО ГІМНАЗІЇ

Давно це діялось, дуже давно, ще в 1904 році. Парох мого села (Рожнів, біля Бродів), о. Лев Сілінський, вибрав мене як одного з "розумніших хлопців" і намовив батька післати до гімназії. Ціліський рік вчили мене німецької мови (бо вона була викладовою мовою в гімназії), математики (писати тисячі й мільйони) та граматики. Вкінці я був уже готовий складати іспит до "приготовляючої класи."

Першою прийшлося мені здавати граматику і то в польській мові (її також треба було знати!). Учитель подів мені книжку, що на її обкладинці пишався портрет цисаря Франца Йосифа, і запитав: — Чи це є річ чи особа? — Я подивився на цисаря і сумніву в мене не було ні секунди. — Особа! — відповідаю сміливо.

За це я й провалився при іспиті. Плачучи, вийшов перед гімназію, де нетерпеливо ждали на вислід батько й о. Сілінський. Батькові вірити не хотілось: — Та ж вдома ти так добре все знав, що тобі сталося?

Я знав, що сталося, — мені сталася велика кривда. Десь в глибині дитячого серця відізналася ображена національна гор-

дість і я відповів крізь сльози: — Я й при іспиті відповідав усе добре, але той професор-поляк зрізав мене, бо я українець!..

П. Д.

ДИВОВИЖНЕ ОЗЕРО

Одного погожого ранку біля села Бузьки на Черкащині можна було спостерігати цікаве явище.

Вийшовши із сходом сонця на подвір'я, ми раптом побачили, що на лузі за один-два кілометри від села з'явилося велике озеро, якого вчора там не було. Воно мало неправильну видовжену форму, його контури повторювали обриси одної з низин і прилеглих до неї балок. Поверхня озера, площею в кілька гектарів, мінилася голубувато-сизим кольором.

Стояла цілковита тиша. Сонце ледве виткнулось крайком на обрії.

Незвичайне видовисько привернуло увагу людей. Ми спостерігали разом це дивне явище. Очевидно, не тільки у нас склалося враження, що серед лук синіє рівна поверхня озера: ось на обрії показалась зграйка качок. Вони зробили

над озером велике коло, знизилися і, замість того щоб опуститись на воду, раптом потонули.

За п'ять-десять хвилин все "озеро" перемістилося на іншу луку і рухалося далі. Ми побігли йому навперейми.

Просто на нас котилася хмара густого туману. Скоро вона досягла наших ніг. Важкі вологі клуби, немов заливали нас — по коліна, до пояса, а далі екрили зовсім. Не можна було нічого розгледіти навіть за кілька кроків. Але скоро хмара поминула нас і, потроху розвіюючись, зникла в напрямі Дніпра.

Тепер усі зрозуміли, що побачене нами "озеро" було просто скупченням у долині небулої концентрації туману. Нас зацікавили причини виникнення такого густого туману на порівняно невеликій площі. Виявилось, що в долині на світанку пастухи розклали велике вогнище. Мабуть, саме дим цього вогнища, через особливий стан атмосфери в низині, спричинився до раптової конденсації пари повітря у вигляді хмари густого туману, і вона заповнила балочку, наче затопила водою.

Т. Л.

НА ЧОВНІ ЧЕРЕЗ ПУСТЕЛЮ

Недавно англійський письменник і фотограф Шавпард зробив оригінальну мандрівку. Він пересік пустелю Сагару від Марокко до Дакара на... човні. Цей незвичайний човен, схожий на бусер, мандрівник сконструював сам.

Замість полозків, які застосовують на льодовому бусері, на човні встановлено колеса на широких шинах спеціального профілю. Човен рухався за допомогою вітрила. За час своєї незвичайної мандрівки через африканську пустелю Шавпард подолав 2750 кілометрів.

ДАЛЬШІ КАНДИДАТКИ НА “МІСС УКРАЇНУ”

Тамара Медяник — кандидатка з Бразилії (Сан Павльо), що в 1956 році була вибрана "королевою весни" на конкурсі, влаштованім філією Т-ва "Соборність" в Озаско, біля Сан Павля. Запропонована Секцією Української Молоді св. Юрія Переможця, де панна Тамара є активним членом, і нашими численними читачами із Ст. Павля.

Продовжуючи проголошений нами Конкурс на "Місс Україну", презентуємо нашим Читачам дальших три кандидатки.

Богданна-Надія Джуфер, Торонто — 17 років, що закінчує "гайскул" в Академії Анкастер. Відзначається драм. талантом. Запропонована групою Читачів "Ми і Світ" з Торонта.

КУПОН

Пропоную на "Місс Україну"

панну

УМОВИ КОНКУРСУ:

1. Участь беруть тільки дівчата у віку 16-30 років.

2. Кандидатками можуть бути тільки ті, хто був обраний королевою на якійсь змавці або кого запропонує бодай 10 читачів нашого журналу.

3. Кандидатка має прислати до редакції три фоти в різних позах (з них одне на повний зріст) і 3 дол. на кошт кліші.

4. Фоти кандидаток поміщуються в журналі, починаючи з квітневого номера і ще раз всі разом будуть вони поміщені у вересневому числі. "Місс Україна" буде проголошена у жовтневому випуску і тоді на обкладинці буде поміщене її фото.

5. Починаючи з квітневого номера журналу поміщуємо купони, які просимо зберегти та опісля надіслати нам, вирізавши та подавши прізвище вибраної кандидатки.

Ліда Федчак, Торонто — 17 років. Закінчила школу модельок і закінчує тепер "гайскул". Є першою спортсменкою у своїй школі, цікавиться музикою. Запропонували Читачі з Торонто.

ПЕРШІ ЛЮДИ НА ВЕНЕРІ

ЗМІСТ ПОПЕРЕДНЬОГО*)

У міжпланетному кораблі, астроплані, на Венеру прилетіла перша українська експедиція, що зазнала на чужій, незнаній планеті чимало пригод. Мандрівники можуть виходити з астроплана тільки в скафандрах, з приладами до дихання, бо в атмосфері Венери надто багато вуглекислоти. Крім того, як виявилось, Венеру населяють загадкові потвори, від яких просто чудом вирятувались уже Галя і Вадим. А ось гігантська бабка схопила Луня і понесла невідомо куди. Весь день турбувались товариші. Але в вечері Лунь щасливо повернувся до астроплана. Після вечері він раптом замовк і попав у задуму.

А перед самим сном Іван Лунь пішов до навігаторської рубки і хвилин десять сидів у ній. Ми вже лягали спати, коли він швидкими кроками вийшов звідти і значуще сказав:

— Миколо, чи не можна трохи зачекати спати? Маленька думка, пробачте. Трудно відкласти на ранок, трошки хвилююсь...

Як тут було не зацікавитися? Іван Лунь — і раптом сам про себе говорить, що хвилюється, хоча й "трошки"!

— Слухаю, Іване, — відповів Микола Ринденко. — У чому річ?

— Можливо, дуже помиляюся. Не знаю. Прошу подивитися. Ось на це. — Він поклав на стіл папір з накресленим пляном.

— Схоже на грубу карту, — проронив Микола. — Проте, що на ній зображено?

— Це ось — наше міжгір'я, — заговорив Лунь, показуючи пальцем. — Пробачте, не дуже змію хреслити. Міжгір'я іде півколом, сюди й сюди. З цього боку — багато скель. Бачите, гадаю? З другого боку воно робить ще два, як це. Так, два коліна. І тут протікає струмок. Все це недалеко. Гадаю, кілометрів три від астроплана. Струмок впадає в море. Тут показано. Тільки воно дуже велике, не влізло на рисунок. Іде за обрій, таке велике.

Не лише Микола і Вадим, а навіть і я дивилася на рисунок з ваганням. Це було майже як карта. Звідки Лунь міг взяти всі дані? А він вів далі:

— Ще не все про море, додам. До нього впадає не тільки струмок з міжгір'я. Оця річка також. Широка, багато води. Міжгір'я іде півколом, річка також. Просто поруч. Багато думав, чому так — міжгір'я і річка поряд? Весь час думав.

— І що ж, Іване? Що ви на-

*) Див. "Ми і Світ" чч. 43, 44, 45, 46, 47, 48.

думали? Чому все це вас так зацікавило? — спитав Микола.

— Дуже важливо, Миколо. Звісно, якщо не помиляюсь. Не знаю. Тут, у цьому кінці міжгір'я, на його початку, сказав уже — багато скель. Як від землетрусу, скажімо. Висока стіна з скель. Ліворуч від неї — міжгір'я. Праворуч — велика річка. Думаю, річка раніше, дуже давно протікала вздовж нашого міжгір'я. Потім стався землетрус. Обвалилося багато скель. Вони загородили дорогу річці, наче гребля. Тоді річка потекла іншим річищем, поруч. Отут. І прийшла знову до моря. Пробачте, дуже багато говорю... — Лунь перевів дух. Справді, ніколи ще я не чула, щоб він сказав таку довгу промову!

Він уже зібрався продовжувати, але Микола, який слухав Івана дедалі уважніше, раптом подивився на нього широко відкритими очима і вигукнув:

— Іване, це надзвичайно. Як що все, що ви тут накреслили і розповіли нам, правильно...

— Вважаю, так, Миколо, — підтвердив Лунь, посміхаючись.

— Тоді... тоді все дуже просто. Ми можемо полетіти з Венери! І навіть полетіти в новий термін! Іване, ви... ви... — Микола не міг підшукати слів.

А я, все ще нічого не розуміючи, дивилася то на одного, то на другого.

— Тоді, думаю, помилки немає. Якщо ви так говорите, — закінчив Лунь, із задоволенням беручись за люльку.

— Та яка там помилка, Іване! — збуджено вигукнув Микола.

— Вадиме, Галю, дивіться.

Він узяв олівець і знову схилювся над рисунком.

— Очевидно, — говорив Рин-

денко, вказуючи олівцем, — досить усунути оцю перешкоду, вашу кам'яну стіну, — він перекреслив нагромадження скель, намальоване Лунем у горішній частині міжгір'я, — як вода з річки рине старим річищем. Вона наповнить міжгір'я і винесе з нього наш корабель. Астроплан опиниться в морі — і ми зможемо вільно стартувати з поверхні води. Кращого і бажати не можна.

Лунь мовчки кивнув головою, мабуть, він вважав, що сказав уже все, тепер буде вирішувати Микола.

...Того вечора ми довго не лягали спати. В астроплані точилися безконечні розмови — і про що тільки не говорили ми, наелектризовані можливістю швидкого повернення на Землю, яка раптово відкреслилася перед нами! Звичайно, я не можу тут записати всього: але де про що сказати необхідно.

Насамперед мене цікавило, звідки Лунь міг довідатися про річку, яка протікає поруч з нашим міжгір'ям, про завал із скель, що перетинає шлях річці, про море, в яке впадає річка — одне слово, як він міг накреслити свою карту? А виявилось все дуже просто, за старим прислів'ям "немає лиха без добра".

Все це Іван Лунь бачив згорі, під час свого вимушеного польоту, коли його несла в пазурах гігантська бабка. Тоді він просто помітив своєрідні обриси річки, міжгір'я і моря, але в нього не було ні часу, ні можливості обмірковувати і робити висновки. А наштовхнула його на щасливу думку, як це не дивно, я сама, хоча й не підозрювала цього. От коли ми

говорили з ним про другий астроплан, який міг би прилетіти за нами на Венеру, Луна сказав, що нас трудно було б відшукати. І додав, що карти Венери ще не складені. Сказавши це, він раптом змовк і замислився. Він згадав про свої спостереження з повітря!

Пам'ять у Луна чудова. Мені здається, що він просто-таки не може про щось забути. Іноді він нагадує нам про такі дрібниці, про які мені навіть взагалі трудно згадати, хоча бачили ми їх колись разом з ним. Тільки я не звернула тоді на них ніякої уваги, а він усе, рішуче все відзначає у своїй надзвичайній пам'яті. І на цей раз вийшло теж так. Луна згадав про панораму, яка відкривалася перед його очима під час польоту, і почав обмірковувати: чому річка протікає поруч з міжгір'ям? І кінець кінцем подумався до того, що течія цієї багатоводної річки може допомогти нам визволити астроплан із скелястого міжгір'я. Тепер мені це більше хочеться стати такою ж самою спостережливою і кмітливою, як Іван. Але це не так легко...

І, нарешті, треба записати де-що про інфрарадій і про те, як зрадів Вадим.

Вже пізно вночі Луна звернув увагу на характерне стукотіння, яке долиняло з навігаторської рубки. Це працював автомат, що записував радіограми з Землі.

— Нова радіограма!

Скажу коротко. Земля допомагала нам і в тому, що чи не найбільше хвилювало Вадима. Українські вчені у відповідь на наше прохання провели складні теоретичні рахунки і спові-

стили нас, як знешкодити інфрарадій від космічного проміння під час перельоту з Венери на Землю. Виявляється, у нас в руках є надійний захист від космічного проміння, а ми й не знали цього. Ультразолото!

Воно ще краще, ніж свинець, затримує космічне проміння. Адже це — дуже важкий елемент, непроникливий майже для всякого проміння, для будь-яких електрочастинок, навіть найшвидших. Що більше ми зможемо взяти з собою ультразолота, то більше візьмемо і інфрарадій. Он як виходить!

Інфрарадій треба розмістити так, щоб його з усіх боків закривав суцільний шар ультразолота, і тоді до нього не дістанеться ніяке космічне проміння, ми можемо бути цілком спокійні.

Якби я була письменником, я, може статися, і описала б радість Вадима, коли він прочитав радіограму. Але я не вмію так писати, та й не хочу багато говорити про це. Тим більше, що Вадим міг би зрештою і сам давно збагнути, як мені доводиться конфузитися через нього. Виходить так, що коли в нього яка-небудь радість, то перше, що він робить, це кидається цілувати. Можливо, я й не сказала б йому нічого, я розумію, як це буває, коли трапляється щось дуже приємне і просто не пам'ятаєш себе від радості. Але не можна ж так по-божевільному, немов він тільки й чекав нагоди!.. І як тут не сконфузитися (хай навіть мені це й приємно!), якщо Іван після однієї такої вихватки Вадима раптом говорить:

— Інфрарадій — дуже добре.

Пакування ультразолотом — теж добре. Роблю нове наукове відкриття, Миколо.

— Яке, Іване? — посміхнувся Микола, немов наперед знаючи, в чому справа.

— Моє відкриття, скажу, — інфрапоцілунок. Не жартую. Як тільки новини з інфрарадієм, Бадим радіє — цілує свою Галиночку. Підкреслю: чому не мене, не вас, а тільки її? Чому так? Впливає, гадаю, інфрарадій. Поцілунок — його наслідок. Наукова назва — інфрапоцілунок. Запишіть моє відкриття в журналі, прошу шанобливо.

Звичайно, Микола розсміявся. Ну, а мені як?..

Дні підготовки до зворотного льоту проходили з неймовірною швидкістю, — мабуть, тому, що з ранку і до пізньої ночі вони були заповнені напруженою як ніколи працею. Мандрівники знали, що протягом короткого часу, який залишився, їм доведеться не тільки виконати все, що входило в коло їх звичних обов'язків, але й визволити астроплан з скель, які міцно тримали його на дні міжгір'я.

Стурбованість не покидала Миколу Ринденка. Він ясно уявляв собі труднощі, які стояли перед експедицією в зв'язку з новим, гранично стисненим реченцем приготувань до відльоту. Турбувала його і погода, яка помітно гіршала. Якщо підійти до Венери з земними мірками, то було дуже схоже на те, що наближався період злив. Небо набухало вогкістю, потемнілі важкі хмари тяглися безперервно чередою понад міжгір'ям — ї здавалося, ніби з кожним днем вони нависають

нижче і нижче. Кілька разів проходили невеличкі грози — і в цьому також могла ховатися небезпека.

— Якщо почнуться тривалі зливи, — ділився своїми побоюваннями з товаришами Микола, — то ми будемо замкнені в астроплані. Тоді нічого буде і думати про роботу біля грєблї. А якщо до того ж природа Венери нагородить нас ще й міцнішими грозами, то становище, боюся, ускладниться ще більше. Блискавки можуть бути для нас дуже небезпечними. А хіба ми знаємо, як реагуватиме на них зібраний нами інфрарадій? Так чи інакше, добре, що ми майже справилися із загогтвлею інфрарадію, спасибі нашому Іванові!

Справді, Лунь допоміг і тут своєю новою простою і дотепною пропозицією. Важке ультразолото виявилось дуже м'яким металом, його можна було не тільки кувати, а й легко розплющувати. Лунь установив біля скелі електричний молоток, пристосовавши до нього широкий наконечник. Самородки ультразолота майже вмиг розплющувалися під частими ударами електричного молотка і перетворювалися в тонкі млинці. Але, крім того, окремі такі млинці, складені краями, під ударами молотка легко зрощувалися, створюючи досить великі пласти. Такі пласти Лунь укріплював уздовж стін склепу, куди зносили інфрарадій, розстилав їх на підлозі, викладавав стелю.

— Ультразолота кімната, — жартувала Галя Рижко. — Забавно: звичайно золото ховають у сейфах, а ми навпаки, робимо сейф з нашого ультразоло-

тал.. Іване, ви — великий винахідник.

Перша ж вилазка у горішню частину міжгір'я підтвердила всі передбачення.

Вадим Сокіл провадив обміри, ретельно записуючи всі дані. Галя Рижко старанно допомагала йому, хоча, правду кажучи, їй здавалися зайвими всі ці виміри глибини озера, висоти скелястої греблі, широти міжгір'я — та хіба мало ще інших промірів робив геолог? Галя задавала собі питання: навіщо все це? Адже й так ясно було, що варт забрати скелясту перегороджу — і вода бурхливим нестримним потоком наповнить все міжгір'я до країв. Бода величезного дзеркального озера... Як чудово було б викупатися, попливати, похлопатися в ній! І, між іншим, ця мрія зовсім не така нездійсненна, якщо подумати. Якнебудь десять-п'ятнадцять хвилин, потрібні для купання, можна провести і без скафандра, нічого страшного в цьому немає...

Лунь помітив, як Галя озирнулася і нерішуче поглянула на нього. Він хитро, наче розумючи, підморгнув їй:

— Викупатися скотіли, здогадуюсь, так?

— Проте, як ви довідалися? Адже я нічого ще не сказала.

— Не дуже трудно зрозуміти. Коли самому хочеться того ж самого, — відверто відповів Лунь.

Очі Галі загорілися:

— Значить, можна, Іване?

Іван Лунь заперечливо похитав головою:

— Помічаю, ви забули мою розповідь? Про те озеро в лісі і його мешканців?

Галя зіщулилася. Гадюки, дивні огидні гади, пиявки... так, певна річ, ніхто не знає, які істоти ховаються під зовнішньою такою привабливою дзеркальною поверхнею цього озера. Яка шкода!..

Три глибокі свердловини зроблені в величезних скелях, які являли собою немовби основу високої греблі, були наслідком першої вилазки.

Друга вилазка відібрала значно більше часу, бо мандрівникам довелося нести з собою важкі металічні циліндри з атомітом, і через це не раз спинятися по дорозі для відпочинку. Але зовсім не від важкого вантажа і не від втоми була незвично мовчазна і задумлива Галя Рижко, і навіть на запитання товаришів вона відповідала коротко і мляво, їй не хотілося признаватися в тому, що вона ніяк не може позбавитися гидкого відчуття страху, — страху перед атомітом. Так, звичайно, їй ніщо не загрожувало, атоміт в металічному циліндрі за її спиною був мирним і спокійним. Галя твердо знала, що атоміт за нормальних умов може бути зірваний тільки електричною іскрою. Все це так. Але ж у нього схована така страшна, гігантська міць! І хто знає, всякі там випромінювання інфрачервоного або ще щось. Галі й самій було соромно, що вона трохи боїться, вона старанно відганяла від себе такі думки. Проте вони поверталися і поверталися. І кожного разу, коли ноги дівчини сковзалися по кам'янистому гладкому ґрунті чи спотикалися об виступаюче коріння дерев, її серце хололо, а потім приходив нестерпний сором за

свою малодушність, яку могли помітити супутники...

Але ось подорож до греблі закінчилася. Циліндри з атомітом стояли біля свердловини. Лунь і Вадим Сокіл закінчували влаштування електропроводки. Галя, відпочиваючи, сиділа на березі озера і ліниво дивилася на його дзеркальну поверхню, в якій, як і раніше, відбивалися низькі хмари, що повільно плвли в небі. Обрамлене високими скелястими схилами, які надавали всій місцевості дикого і суворого характеру, озеро було напрочуд спокійним, ніщо не тривожило його рівну гладінь.

Галя думала: невже і в цій мирній, безтурботній воді, під її чистою світлою поверхнею, яку не туманили навіть найменші жмури, — невже і тут існують які-небудь страшні тварини? Невже і ця дзеркальна гладінь ховає під собою небачених драконів чи інших потвор?..

Золотий метелик пролетів біля дівчини, тріпочучи в повітрі широкими сорокати крилами. Він покружляв над берегом, наче не насмілюючись на-

близитись до води. А потім все ж таки полетів над нею, то підіймаючись вище, то опускаючись до самої поверхні озера. Метелик летів далі й далі, стаючи вже майже непомітним.

Галя неуважно стежила за ним. І раптом дівчина здригнулася і випросталася. Їй здалося, що там, далеко від берега, де пролітав ледве помітний звідси метелик, на поверхні води щось спліснулося. Що це?

Розбризкуючи воду, над тихою гладдю озера з'явилася величезна плеската голова з довгим ротом поміж очима. Вона блискавично висунулася з води, роззявила широку пащу, з якої вилетів тонкий, немов стрічка, звивистий азык, — і метелик зник.

— Дивіться! — скрикнула Галя. — Дивіться!

За кілька секунд обидва її супутники були вже на греблі біля дівчини. Сокіл відстібував кришку кобури свого пістолета, — наука минулих пригод на Венері не минулася для нього даремно, в руках Луня була його вірна автоматична гвинтівка. Ледве чутно клацнув записіжник. (Далі буде)

ДОВЖИНА ЖИТТЯ

Наукові досліді виявили, що поголоски про довговічність деяких звірят були безосновними. В звіринному світі немає довговічних створінь.

Ось деякі приклади: хатня муха живе всього тільки 3-4 місяці, миша — біля 5 років, горобець 10-15 років, кіт 15-20 років, кінь 25-50 років, лев 50-60 років, людина 58-70 років (пересічний вік), слон 60-70 років, черепаха — 100 років.

Натомість деякі дерева досягають просто фантастичного віку, доходячи й до 5.000 років.

СІМ ЧУДЕС ВИСТАВКИ В БРЮССЕЛІ

Бельгійський король Бодуен відкрив у Брюсселі першу універсальну виставку після війни. Бере в ній активну участь 21 держава, але відвідає її впродовж цього року біля 35 мільйонів людей, — з усіх кінців світу, з усіх рас і національностей.

На виставці в Брюсселі показано все найвище, найдосконаліше і найкраще, що досі досягнуло людство. Годі перелічити й відмітити все гідне уваги глядача. Отже зупинюємось тут тільки на сімох найзамітніших речах, справжніх сімох чудесах модерного світу.

1. **Атоміум.** — Це основна атракція виставки в Брюсселі: будівля у формі молекули сталі — побільшеної в 186 мільярдів разів. Це твір бельгійських металургів за пляном інженера Вотерейна, — справжній символ модерної цивілізації і техніки. Дев'ять великих куль, по 18 метрів проміру кожна, що символізують дев'ять атомів кристалю, віддалені одна від одної по 29 метрів. Ціла будівля висока на 110 метрів і доступна для відвідувачів. Середньою колоною пробігає швидка вінда, що вносить на верх впродовж 25 секунд. У сполучних тубах (їх промір 3 метри) приміщені рухомі сходи. П'ять нижчих куль містять у собі виставку мирного застосування атомової енергії. Вищі — слугують як вишки (бельведери). У найвищій, з якої видно весь терен виставки, влаштований ресторан. Атоміум може приня-

ти 500 відвідувачів на годину.

2. **Павільйон Франції.** — Третій величиною (після ЗДА і Голландії), з поверхнею 25.000 кв. метрів. Це будівля вся зі скла і сталі, що її завершує бетонний похилий машт, довгий на 60 метрів. Там представлені французькі світові рекорди в усіх ділянках техніки і знання. Увагу відвідувача притягає зокрема велика алюмінійова книга, в якій записані твори десятиох французьких вже сьогодні померлих письменників (Бернано, Кльодель, Колет, Елюар, Жід, Лябро, Ромен Роллан, Жіроду, Сен Екзюпері, Валері), ними самими читані. Має там свій окремий павільйон і місто Париж. Представлене багатство французьких провінцій і колоній.

3. **Цівітас Деї,** — павільйон Ватикану. Над ним панує модерна церковна вежа і хрест зі сталі. Внизу влаштована церква на 2.500 місць, в якій двох бічних навах спеціальна виставка представляє католицьку концепцію людини, створеної Богом. При самому вході зустрічається відвідувач з прекрасною різьбою Родена "Пансер" (задумана людина). Образи і скульптури — оригінали чи копії з різних музеїв ілюструють католицьку науку про створення світу, Божу присутність і поширення євангелія. Врешті простора композиція представляє Христове Воскресення і Вознесення. На галеріях представлені дія євангелія в головних ді-

лянках людської активності та історія Церкви. Є там окремий відділ переслідуваних Церков, між ними зображена також Голгота української Церкви.

4. **Палац знання.** — Тут 15 держав спільно демонструють прогрес науки на чотирьох виставках: "Атом", "Молекула", "Кристал" і "Жива клітина". Там побачите всі новіші відкриття в ділянці фізики, хімії і біології.

5. **Міжнародна Мистецька Галерія.** — Всі держави-учасники вислали до Брюсселі свої музейні скарби. Великі мистці всіх епох розміщені там не по національностям, а за мистецькими школами. В днях 18 квітня до 21 липня відбувається там виставка "50 років модерного мистецтва", а в днях 8 серпня до 19 жовтня виставка "Людина і мистецтво" дасть перегляд шедеврів малярства, скульптури й архітектури — від передісторії до наших днів.

6. **"Радісна Бельгія".** — Це дільниця розваги. Там реконструйовано бельгійські домівулиці, приміщено 50 кабаретів, 5 театрів, каварні, а далі найбільшу сценічну залізницю Європи, поїзд-мариво, реакційний літаючий віз, ілюміновані фонтани, велику панорамну вулицю, сінерами, подорож із Землі на Місяць і т. д.

7. **Городи Гайзля.** — 40 гектарів терену присвяченого на відпочинок і відпруження посеред квітів. В секції Конго приміщена тропічна рістня, привезена з Африки. Є там і чотирисезонний город фламандського зразка. Поміж квітами відбуваються представлення, балети, концерти. Модерний город, прикрашений пластиком, склом і фонтанами. Город троянд, англійський город, оази дерев — все це дає туристові відпочинок по мандрівці вулицями виставки, що разом довгі на 140 кілометрів. (-ий)

СЛАБІ ПУНКТИ ЗЕМНОЇ ШКАРАЛУПИ

Чому землетруси бувають завжди в тих самих околицях? Перекартковуючи історію, переконуємось, що наша планета мала завжди "слабі пункти". Це завжди на тих самих місцях бували жертви.

В 1566 році, підчас землетрусу згинув один мільйон людей. У 1703 році Японія зазнала землетрусу, що в ньому згинувло 200.000 людей. Португалія, Італія, Туреччина, Сан Франціско, Південна Америка — це ті назви, з якими завжди зустрічаємось в трагічні дні.

Земля ще охолоджується і не досягнула ще епохи спокою. Земна шкаралупа щораз грубішає і стискає розжарені маси і гази всередині, тому вони шукають слабших місць, щоб прорватися назовні. Кожного року буває на землі 10.000 землетрусів, отже земля трясеться пересічно майже кожної години. Більшість землетрусів відбуваються на дні океанів і всього тільки 2% з них можна помітити без спеціальних інструментів. Пересічно лиш 10 землетрусів річно спричиняють катастрофи.

ВЕСНА В ЄГИПТІ

У нас, українських туристів, які відвідали Єгипет, залишились незабутні враження. Далекий край став ближчим і зрозумілішим, коли ми на власні очі побачили життя цієї стародавньої і разом з тим молоді країни.

Коли ми ступили на землю величних пірамід і мовчазних сфінксів, згадалось, щодесь тут майже півстоліття тому лікувалась африканським сонцем наша незабутня Леся Українка. Це тут поетеса написала цикл прекрасних віршів "Весна в Єгипті". В них вона бачила вільний Єгипет, що свобода прийде в долину Нілю, як приходить жадана весна...

У багатолітній боротьбі єгипетський народ виборов своє визволення, свою весну. Країна розвивається, багатіє. У колись глухому містечку Гелуані, де жила і лікувалась Леся Українка, вже вогненним струмком летиться сталь першого металургійного заводу. Вогні Гелуана символізують новий, вільний Єгипет, який нині став частиною нової держави — Об'єднаної Арабської Республіки.

На парусних фелюгах ми поверталися з острова Слонів біля Асуану на правий берег Нілю. Високі пальми з верхівками, осяйними позолотою вечірнього сонця, кидали на воду довгі тіні. Річка дихала прохолодою, трохи незвичною для нас, бо ще кілька годин тому температура повітря була понад тридцять п'ять градусів жару. Це наповесні...

Вечірня прогулянка по скочіюму Нілю, де колись ревіли кам'яні пороги, була дуже приємною. Біля щогли зручно вместились місцеві музиканти. Під рабабу і барабан вони співали арабські мелодії. Ми всі приплескували в такт музиці. Чарівна пісня лине над Нілем. З задоволенням допомогли б співцям... Шкода тільки — ні слів, ні мелодії не знаємо.

Ось затихла рабаба, стихли співці. Музикант звертається до одного з туристів, запитує його ім'я.

— Віктор.

— О, Віктор! — з особливим задоволенням промовляє старий посивілий араб і починає пісню.

— Про що вони співають? — запитали ми нашого провідника (гіда), чуючи, як музиканти часто згадують слово Віктор.

— Це вони співають вам пісню.

— Які ж слова пісні?

...Славний Віктор, чудовий друже, — виводили щиро співці, — якщо ти не одружений, обов'язково одружись на гарній дівчині. Якщо ти маєш п'ятеро дітей, не журися, будеш мати ще стільки. Якщо ти щасливий, бажаємо тобі ще більшого щастя. Щастя домівці твоїй, славний Віктор, щастя землі твоїй. Тебе, Віктор, і землю твою, Україну далеку, славимо піснею...

— Спасибі вам, друзі наші, — дякували ми, — за пісню, за слова привіту, за теплі слова про нашу Батьківщину.

Вид з оази на єгипетські піраміди

— До побачення, — проща-
лись з нами єгиптяни, промов-
ляючи вивчені ними наші сло-
ва.

— Месалам, — відповідали ми
їм по-арабськи. — До нових зу-
стрічей!
Л. С.

МІНЯЄТЬСЯ ФАВНА УКРАЇНИ

В Україні провадиться робота по оновленню фавни. В урочищі "Холодна гора" Кримської області створено єдиний у Радянському Союзі племінний розплідник фазанів. Птахів завезено сюди з Румунії. За один рік їх поголів'я збільшилось до 2,5 тисячі.

В багатьох областях України успішно акліматизувались цінні хутрові звірі — уссурійський єнот, північноамериканська ондатра, сибірська білка і білоруські бобр.

Акліматизується цілий ряд копитних тварин. Значно зросло поголів'я диких кіз. З Воронезького заповідника в Харківську і Житомирську області завезено європейські олені, з "Асканія-Нова" — далекосхідні плямисті олені. Постійними мешканцями лісів Чернігівської, Сумської, Житомирської областей стали лосі. Іноді їх можна побачити і в приміських лісах Києва.

В Криму добре прижились дикі барани — муфлони і сибірські козерого. У лісах Чернігівської, Київської, Сумської та деяких інших областях почали зустрічатись дикі кабани.

НОВИНА ДЛЯ ЧИТАЧІВ "МИ І СВІТ"!

ЦІННА КАРТИНА – ЗА 1 ДОЛЯРА!

На проголошений нами конкурс у приєднанні нових передплатників для журналу зголосились сотні наших Приятелів. Поміж них ми обіцяли вильовувати дві картини: картину А. Сологуба вартості 50 дол. і картину М. Кричевського вартості 100 дол. Наперед відбулось льовсування картини Сологуба і щасливий льов впав, як про це ми вже повідомляли, — на п. Марію Бульбову з Бовфало (ЗДА).

При другому льовсуванні, що відбулось 25 березня, льов з картиною Миколи Кричевського впав на панку Люсю Спільниченку з Нью-Йорку.

Нам прикро, що інші наші Друзі розчарувались. Картини кошовна річ, отже не можемо так швидко зробити подібний новий дарунок. А все таки хочеться і поширити поміж Читачів українські мистецькі картини і допомогти мистцям.

Отже ми запланували ось що:

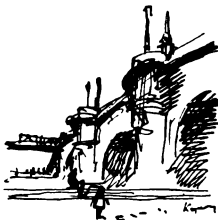
В кожному числі журналу будемо поміщувати купон. Хто хоче взяти участь у льовсуванні картини, хай перешле нам вирізаний купон і 1 долара. Коли назбирається у нас 50 купонів, вильовуємо картину за 50 дол. Іншим разом пождемо на 100 купонів і вильовуємо картину за 100 дол.

Редакція "Ми і Світ" на цьому нічого не зароблятиме — гроші призначені для мистців, в яких будемо вибирати найцінніші картини. Отже даючи долара, допомагаєте розвоє мистецтва, а одночасно маєте шансу бути одним із щасливців, що набуде картину. Ось перший купон:

КАРТИННА ГАЛЕРІЯ "МИ І СВІТ"

Мій причинок до розвою рідного мистецтва

Ім'я і прізвище:

Адреса:

.....
Підпис

УКРАЇНЦІ В ТАСМАНІЇ

Тасманія — острів, який лежить на південь від Австралії, що від неї відділяє його Басська протока. Поверхня цього острова виносить 26.215 квадратних миль, які замешкувало під час останнього перепису населення в 1954 році — 308.783 особи, в тому числі 319 українців (206 чоловіків і 113 жінок).

Очевидно, що за останніх чотири роки населення Тасманії — одного зі стейтів Австралійського коммонвелту, — сильно зросло (найбільше за рахунок нових поселенців з Голландії). Натомість чисельний стан українців значно змалів, бо наші люди здебільша переселяються до стейту Вікторія на континенті, а ті, хто залишився, живуть розкинено по всьому острові. Зрозуміло, отже, що про українців та їх життя-буття в Тасманії є дуже мало відомостей навіть у пресі, яка появляється в Австралії ("Вільна Думка" — Сідней та "Українець в Австралії" — Мельбурн). Треба сподіватися, що наші люди, відповідальні за громадське життя в Тасманії, час-до-часу звітуватимуть про свої досягнення чи невдачі всім українцям у діяспорі, які напевно цікавляться своїми земляками в цій далекій країні.

Найбільше скупчення українців у Тасманії є в Гобарті, — столиці стейту з 100.000 мешканців, і в Лянсестоні. В Гобарті існує Українська Громада, яка є єдиною репрезентативною

установою українців у Тасманії. Там існують дві українські парафії — УКЦ і УАПЦ, які бувають обслуговувані тільки двічі на рік, бо місцевих священників там немає. Вони приїжджають у Тасманію літаками або кораблями зі стейту Вікторія, вірніше з її столиці Мельбурну, що є також і українською столицею, бо там містяться наші центральні, а передусім СУОА, який в грудні минулого року відбув свій УІ делегатський з'їзд, на якому обрано нові керівні органи з інж. Б. Шеметом у проводі.

Управа Української Громади Тасманії працює жертвенно, влаштовує академії, віча, переводить збірки на різні наші цілі, інформує австралійців про Україну і її народ, заложила українську бібліотеку, з 1956 року працює там рідна суботня школа (учителька пані Матвієнко), до якої ходить кільканадцятьох діточок і яка кожного року при допомозі Батьківського Комітету влаштовує ялинку для дітей (цього року записаних там понад 60 дітей!). Чисельний стан УГромади — 72 членів, більшість з них активні.

Ми горді за наших братів і сестер в Тасманії, бо вони і там працюють для України.

Скажіть, дорогі читачі, де то немає нині наших людей. В Антарктиці, — і там вони є в складі радянської та американської експедицій!

ПОСИЛКИ В УКРАЇНУ

ЧЕРЕЗ "МИ І СВІТ"

Для вигоди наших Читачів, зокрема тих, кому далеко до висилкових центрів, наше Видавництво перебрало представництво

**УКРАЇНСЬКОЇ ВИСИЛКОВОЇ ФІРМИ
"ЧУМАК І С-КА" В ЛОНДОНІ, АНГЛІЯ**

Ця фірма гарантує найнижчі ціни, солідний товар і доставку посилок найдалі до одного місяця після виплати грошей. Цю гарантію скріплює ще авторитет нашого Видавництва, яке вповні відповідає за надіслані Вами гроші.

Посилка ч. 1

3½ ярда дуже міцного матеріалу на вбрання, темного кольору, і 2½ ярда доброї підшивки подв. ширини,
3 ярди міцного матеріалу на плащ "мелтон" — гранатовий і три ярди подвійно грубої підшивки на плащ,
3 ярди попеліни на сорочку (біла або в кольорах),
1 пара зовняних скарпеток,
1 бритва — "Солінген",
1 пара міцних юткових чобіт — "Сібутс",
1 фунт мила до прання.
Все разом — вага 20 фунтів, ціна 65 дол.

Посилка ч. 2

Купон на вбрання, чистововняний, в різних кольорах, 3½ ярда, дуже міцний,

Купон на плащ гранатовий, 3 ярди,
Вовняний матеріал на суконку, 3 ярди,
Черевики чол. міцні, військового типу,
Жіночі черевики, високі з холявками,
Дитячі міцні черевики,
Жіночий светер,
Чоловічий светер.
Все разом 20 фунтів, ціна 91 дол.

Посилка ч. 3

Купон міцного матеріалу на жіночий або легкий чоловічий костюм, 3½ ярда,
Купон на чол. вбрання, чистововняний твид, 3½ ярда,
Купон чистововнян. експортного матеріалу в паски, 3½ ярда,
Купон чистововняної густої афгаліни, 3½ ярда,

Як приклад низьких цін подаємо зразки посилок, з яких Ваші рідні за розмірно дешеві гроші матимуть найбільшу користь. Вони базовані головню на англійських вовняних купонах, які — як відомо — мають в СРСР найбільшу ціну і які в Англії найдешевші. Кожна з цих посилок обрахована на дозволену найбільшу вагу — 20 фунтів. Тут подані ціни, в які включені вже всі оплати (за виїмком 2.50 дол. — більше порто при висилці до азійської частини СРСР).

Купон міцного вовн. матеріалу на плащ, 3 ярди,
4 фунти мила до прання.
Все разом 20 фунтів, ціна 84 дол.

Посилка ч. 4

Купон чистововняного матеріалу на чол. вбрання в різн. кольорах, 3½ ярда,
Купон дуже теплового вовн. матеріалу на плащ, 3 ярди, 10 метрів білого полотна,
Чоловічі черевики військового типу,
Подвійний чистововняний коц.
Вага 20 фунтів, ціна 80 дол.

Посилка ч. 5

Купон чистововняного матеріалу на чол. вбрання, 3½ ярда,

Купон дуже теплового вовн. мат. на плащ, 3 ярди,
Подвійна італійська капа на ліжка,
Подвійний дуже теплий вовняний коц,
2 фунти шкіри на підошви чи золі.
Вага 20 фунтів, ціна 76 дол.

Посилка ч. 6

Чисто вовняний купон на вбрання, 3½ ярда,
Чисто вовняний, дуже теплий купон на плащ, 3 ярди,
Вовняний светер з рукавами,
10 фунтів твердої шкіри на підошви.
Разом 19 фунтів, ціна 71 дол.

ПЕРШІ СТОРІНКИ НЕПИСАНОЇ КНИГИ

Перед нами лежить книга. На її обкладинці написано: "Астробіологія", що означає — наука про життя в небесних просторах. Розкриємо цю незнайому книгу — і побачимо: лише перші її сторінки заповнені текстом та ілюстраціями, а решта — чисті. Вони терпляче ждуть авторів, які заповнять поки що білі аркуші новими цікавими спостереженнями й висновками.

Так, астробіологія — ще зовсім молода наука. Прочитаймо ж її перші сторінки, захоплююче цікаві і для тих, хто навить у мріях своїх далекий від міжпланетних подорожей, і для тих, хто вже реально бачить себе в космосі.

Політ у космос! Ще зовсім недавно це здавалося тільки сміливою фантазією. Але ж саме з неї народжується майбутнє, яке іноді незримо, непомітно входить у наш сьогоднішній день. Знаменними віхами цього майбутнього стали штучні супутники Землі. Вони пробрили вікно в міжпланетні простори, набагато наблизивши їх підкорення людинкою.

На другому супутнику над поверхнею повітряного океану, що оточує нашу планету, з велетенською швидкістю мчав перший "астронавт" — собака. За його фізичним станом уважно стежили численні прилади, а радіохвилі несли ці "спостереження" на Землю. Ще довго фізіологи, біологи, лікарі ста-

ранно вивчатимуть і узагальнюватимуть одержані відомості, які допоможуть підготувати все необхідне для спорядження людини до польоту в космос.

Що ж особливо цікавить тепер учених у цій галузі? Саме про це розповідають сторінки книги, що лежить перед нами...

Загрожує перевантаження

Майже кожен з вас улітку буває в таборі, будинку відпочинку або санаторії. Після додержання певного режиму і посиленого харчування протягом місяця більшість повертається звідти додому з кількома кілограмами додаткової ваги. Цей приріст у два, три, а іноді й більше кілограмів радує ваших лікарів, вихователів, рідних, друзів. Але чи знаєте ви, що за дуже короткий відрізок часу можна збільшити свою власну вагу в багато разів?

Згадайте, що таке сила ваги. Як і всяка сила, вона являє собою добуток маси на прискорення. У звичайних, земних умовах ці зміни прискорення незначні. Тому ми легко переносимо короточасні перевантаження, зв'язані із зменшенням або збільшенням прискорення. Але при польотах на швидкісних літаках прискорення досить тривалі і значні величиною. Тут далеко не кожна людина безболісно переносить перевантаження, які при цьому виникають.

А як же тоді в ракеті? Штучному супутникові Землі перед тим, як винести його на орбіту, було надано швидкості у 8.000 метрів за секунду. Зважте на те, що наростала вона протягом порівняно малого проміжку часу. Отже, при цьому діяли величезні прискорення, а як наслідок виникали дуже значні перевантаження.

Ще раніш було встановлено, що перевантаження, які може перенести живий організм, залежать не тільки від їх величини, а й від напрямку і тривалості дії.

Уявіть собі людину, яка стоїть у кабіні ракети, що злітає вертикально вгору. Дія прискорення приведе до того, що кров з голови відрине в нижню частину тулуба. Серце не зможе перебороти кров'яний тиск у судинах, отже, воно буде неспроможне її переганяти. Неминуче виникне недостатність кровопостачання мозку. Це приведе до порушення зору, функцій центральної нервової системи і навіть до непритомності.

У такому положенні на людину в кабіні можуть також діяти перевантаження, спрямовані в протилежний бік. Якщо ракета почне гальмувати рух, то кров відрине до голови. Такі прискорення дуже небезпечні. Спочатку вони викликають червону пелену на очах, а потім — крововилив у мозок і часто — смерть.

Значно легше переносяться прискорення, що діють не вздовж тіла людини, а в перпендикулярному напрямі, коли вона лежить. У цьому разі відлив крові буде порівняно невеликим, а серцю значно лег-

ше забезпечувати нормальне постачання крові всьому організмові.

Досліди показали, що комахи і птахи переносять перевантаження легко. На спеціальних приладах — центрифугах такі експерименти проводилися також з мавпами і людьми. Вивчення впливу перевантажень за допомогою ракетних візків, які дають змогу штучно створювати перевантаження у сто разів під час розгону і в 5.000 разів при гальмуванні, показало, що людина добре витримує 35-разове перевантаження протягом 0,2 секунди.

Багато цінних висновків зробили дослідники, вивчаючи тяжкі стрибки парашутистів. Починаючи з 1951 року вчені провадять численні експериментальні польоти собак у висотних ракетах.

У деяких випадках собаки, одягнені у висотні скафандри, розміщувалися в особливих візках. На висоті 100 кілометрів вони викидалися. Візок вільно падав, поки його на певній висоті не "підхоплював" парашут, що автоматично розкривався. Під час вільного падіння спеціальні прилади фіксували фізіологічну дію перевантажень.

Виникає цілком природне запитання: чи можемо ми якось боротися з перевантаженням? Адже мало вивчити шкідливу дію явища — треба знайти засоби захисту.

Виявляється, вже тепер наука не така безсила. Конструктори у співдружності з фізіологами створили спеціальні протиперевантажні костюми. Вони зроблені з цупкого й міцного матеріалу, який облягає тіло. В міс-

цях можливого скупчення крові змонтовано гумові камери. Коли виникає загрозливе перефантаження, в них автоматично подається стиснене повітря. Роздута камера стискує м'які тканини живота, ніг, запобігаючи надмірному скупченню крові.

У світі невагомості

Майбутнім астронавтам доведеться відчутти на собі не тільки значне збільшення ваги, а й часткову і навіть повну втрату її.

Ми звикли до того, що наше тіло має певну вагу, і в усіх наших рухах підсвідомо враховуємо її. Природно, при раптовому настанні невагомості порушується звичайна координація рухів, що і є причиною багатьох курйозних ситуацій, описаних у науково-фантастичній літературі. Справді, щоб підняти, наприклад, руку, потрібне певне зусилля м'язів, яке виробляється протягом усього нашого життя. У світі невагомості це зусилля значно зменшується і, навпаки, важче, ніж звичайно, опустити руку, бо вона не має ваги, яка в нормальних умовах сприяє цьому рухові.

В чому причина часткової і навіть повної втрати ваги при космічних польотах?

На Землі на наше тіло діють в основному дві взаємнопротилежні сили: сила тяжіння і відцентрова сила. Чим вище ми піднімаємось, тим меншою буде перша з них і тим більшою друга. Якби нам вдалося збудувати башту заввишки в промінь земної кулі, ми стали б легшими в чотири рази.

Але збільшити відцентрову силу можна також прискорив-

ши обертання. Фантастична башта, про яку говорилося вище, оберталася б з тією ж швидкістю, що й Земля. А штучні супутники Землі, як відомо, обертаються значно швидше. Саме тому відцентрова сила, що діє на них, компенсує силу тяжіння і штучні планети потрапляють у світ невагомості.

Але чи зможе людина жити в ньому? Адже протягом багатьох сторіч її організм пристосувався до дії ваги. На це запитання вчені шукають вичерпної відповіді.

Наш організм має спеціальну групу органів, які чутливо реагують на механічні подразнення. Їх називають механорецепторами. Положення людського тіла, його рівновага, зміна швидкості — все це контролюється так званим вестибулярним апаратом, розташованим у внутрішньому вусі.

Лежачи, стоячи, сидючи, йдучи — завжди знає людина, де верх, а де низ. У цьому їй допомагають механорецептори, які реагують на напрям дії ваги. Але у світі невагомості вони стануть "безробітними", і орієнтуватися в просторі допомагатимуть тільки очі.

Досліди, однак, показують, що координація рухів у тварин і людей в умовах невагомості порівняно швидко починає відновлюватися. Це підтверджує чудову здатність нервової системи пристосовуватися до нових умов. Невагомість впливає на дихання, кровообіг, температуру тіла та інші функції організму.

Як і перевантаження, вплив невагомості вивчається на дослідних тваринах. Наприклад,

у кількох білих мишей зруйнували вестибулярний апарат. Після цього вони втратили здатність орієнтуватися в просторі і зберігати нормальне положення. Але через деякий час орієнтація у них відновилася за рахунок зору. Тоді цих тварин разом з нормальними (контрольними) мишами вмістили у спеціальні камери на ракеті. На ній було встановлено кіноапарат. Коли ракета, піднявшись на велику висоту, стала падати, кіноапарат почав фіксувати на плівці поведінку мишей під час польоту. Цікаво, що тварини із зруйнованим вестибулярним апаратом почували себе краще, ніж нормальні. Отже, попередня пристосованість полегшує організмові перебування у світі невагомості.

Під час дослідних польотів майже вдалося записати частоту дихання, виміряти кров'яний тиск у венах і артеріях, зняти електрокардіограми. Одержані відомості свідчать, що, хоч тиск крові в умовах невагомості дещо знижується, це не викликає помітних порушень діяльності серця.

Одночасно людська думка працює над тим, як створити на космічних кораблях штучну вагу. Виявляється, це реальна справа. Треба лише примусити кабінку з пасажирами з певною швидкістю обертатися навколо своєї осі. Відцентрова сила, яка при цьому виникне, створить відчуття ваги. Майбутнім астронавтам нічого боятися запаморочень, бо при рівномірному обертанні їх не буде. В принципі створення штучної ваги можливе також за рахунок лінійного прискорення.

У "променях смерті"

Не було б життя на нашій планеті без Сонця. Воно несе нам тепло і світло. Але в сонячному промінні є ультрафіолетові і рентгенівські промені. Вони згубно впливають на все живе.

До нас, жителів Землі, доходить лише незначна частина цих смертоносних променів, бо ми живемо на дні величезного повітряного океану. Багатокілометрова товща атмосфери великою мірою вбирає ультрафіолетову і рентгенівську радіацію. Тому до нас вони доходять значно ослабленими.

Але в космічних просторах згубне проміння діє на повну силу. Як же захистити від нього астронавтів?

Сучасна техніка вже повністю підготовлена до цього. Виявляється, ультрафіолетове проміння вбирається багатьма відомими нам матеріалами, і серед них таким поширеним, як скло. Дещо складнішою є проблема захисту від рентгенівської радіації. Але тут нам повинен допомогти чималий досвід: адже досить значна група представників різних професій має щодня справу з рентгенівським промінням. Треба сподіватися, що конструктори захисного одягу для астронавтів без особливих труднощів розв'яжуть це питання успішно.

Значно складнішою є проблема захисту від зливи космічних частинок, яких дуже багато у міжпланетних просторах.

Але де народжуються ці частинки? Що вони собою являють? На ці запитання наука намагається дати відповіді. Так, про природу космічних променів відомо, що це ядра

різних хімічних елементів, здебільшого ядра водню. Вони рухаються з величезною швидкістю, що наближається до швидкості світла. У нижніх шарах атмосфери цих частинок дуже мало, але чим вище, тим їх більше. Вважають, що за межами атмосфери крізь квадратний сантиметр кожні дві секунди проходить по одній частинці.

Маючи велику енергію, ці частинки, потрапляючи в тканини організмів, руйнують живі клітинки, викликають захворювання.

Біологічна дія космічного проміння в останні роки інтенсивно вивчається. З цією метою різних тварин піднімали на висоту кількох десятків кілометрів. Тут їх тримали до 30 годин. Дальші дослідження показали, що у піддослідних тварин виявлялися ознаки променевої хвороби.

Штучні супутники збагачають наші відомості про інтенсивність космічних променів. Але водночас треба з'ясувати, скільки ударів частинок може безболісно витримати наш організм. Адже одно ядро навіть таких важких хімічних елементів, як цинк або залізо, може зруйнувати лише 15.000 клітин. Порівняно з їх загальним числом це мізерна кількість.

Велике значення має й те, куди саме потраплять космічні частинки. Зрозуміло, що, потрапивши на життєво важливі тканини серця, нервових центрів, мозку, вони можуть призвести до загрозливих порушень нормальних функцій. Дуже важливо також знати, через який час після того, як космічні частинки потрапили в організм, виявляється їх згубна дія.

А поряд з вивченням інтенсивності космічних променів, з'ясуванням місця їх "народження", біологічної дії, вчені працюють над проблемою захисту від них. Уже існує чимало проєктів, але вони поки що недосить досконалі.

Людина в космосі

Ще дуже бідні наші розвідувальні дані про нескінчені космічні простори, але навіть те, що ми знаємо, ставить перед організаторами перших міжпланетних експедицій досить складні завдання.

Людину, що полетить у космос, слід забезпечити повітрям необхідного складу. Її треба вберегти від незвичного холоду в тіні і згубної спеки в підсонячній стороні. Отже, на космічному кораблі треба штучно створити звичні для людини кліматичні умови — такі, як на Землі. Тут повинен бути і свій обмін: кисень має поповнюватись, а вуглекислота вбиратись.

Велику роль у житті земних тварин і людей відіграє також тиск повітря. Якщо він недостатній, то навіть в атмосфері чистого кисню забезпечити нормальне дихання неможливо. Проте значення тиску цим не обмежується. При його значному зниженні з тканин і крові починають виділятися розчинені в них гази, що може призвести до серйозних порушень нормальних фізіологічних функцій і навіть до смерті.

Ізольована герметична кабіна з нормальним барометричним тиском усередині, дасть змогу уникнути цієї небезпеки.

А що коли одну з стінок кабіни проб'є осколок метеорита?

Тоді необхідний земний мікро-клімат буде забезпечений легким і зручним костюмом, який не повинен обмежувати рухів.

Чимало труднощів ще доведеться перебороти, чимало проблем розв'язати перед тим, як

перші астронавти вирушать у незвичайну подорож. Але людину не зупинять ні труднощі, ні окремі невдачі. Тепер усе більше і більше тих, хто не сумнівається, що і ця смілива мрія незабаром стане дійсністю. М. С.

ЗВІДОМЛЕННЯ З “ЕКСПЛОРАТОРА”

Вже від довшого часу кружляє довкола Землі американський супутник “Експлоратор І” (вміжчасі випущено ще два американські супутники, але даних про них досі не опубліковано). Що 115 хвилин він закреслює в надземному просторі великий круг — еліпсу, в найдальшому пункті віддаляючись від Землі на 2.553 кілометри, а в найближчому спускаючись на 352 кілометри.

Інструменти, що ними він вивінуваний, передають потрібні відомості: температуру назовні і внутрі супутника, діяння мікрометеоритів і дані про космічне проміння.

Діяння метеоритів записується подвійним способом: апарат rejestрує всі вібрації супутника, а крім цього назовні його приміщено 12 густих решіток. Коли в них потрапить частинка розміром більша як на одну п'ятитисячну міліметра, то зараз сіточка проривається. Температуру міряють чотири термометри, з яких два уміщені внутрі, а два назовні супутника. Космічне проміння записує лічильник Гайгера, що видає сигнал за кожним разом, коли попало в нього 36 променів.

“Експлоратор І” встиг уже передати нам деякі дуже цінні й досі невідомі інформації. Виявляється, що інтенсивність космічного проміння в найвищому пункті орбіти є в 12 разів більшою, як на поверхні Землі. Це дуже приємна відомість для майбутніх міжпланетних подорожних, бо досі вчені думали, що там космічне проміння багато сильніше.

Також бомбардування метеоритами багато менше, як сподівалися. На десять решіток, досі прсрвано всього тільки три і то ще невідомо, чи вони не пошкоджені були при випуску сателіта.

Температура внутрі супутника, в наслідок охоронних верств алюмінію, не зазнає великих змін — вагається всього тільки поміж 10 і 30 ст. Цельзія. Натомість назовні, коли супутник перебуває в тіні Землі, є мінус 135 ст. Ц., а коли знаходиться в соняшному промінні — термометри записують жару 336 ст. Ц.

Приспінення чи сповільнення льоту супутника дають ще інформації про густоту газів та багато інших вже більш спеціальних відомостей.

...за розрахунками вчених, у нашій Галактиці є 120 мільярдів зірок. Але у Всесвіті безліч галактик, отже, і безліч зірок.

ХРИСТИЯНСЬКІ ОБРАЗИ

Найбільш відомим в історії іменем є ім'я Христа, а однак ніхто не знає, як він виглядав насправді. Портретів зроблено йому більше, чим будь-кому в світі, але всі вони уявні. Коли б ми посідали справжній портрет Христа, — це була б напевно найдорожча картина на землі. Найдавніші портрети Ісуса бути намальовані в багато років по його смерті. Їх зробили мистці, які його ніколи не бачили, отже мусіли малювати виключно з своєї фантазії.

Найбільшим містом світу за часів Христа був Рим в Італії і вже дуже швидко було в Римі куди більше християн, як в країні, з якої Христос походив. Перші християни творили тайні громади. Вони мусіли ховатися, бо влада уважала їх небезпечними для держави, їх тортурували і засуджували на смерть під найменшим претекстом.

Отже римські християни сходилися в підземних приміщеннях і там відбували свої богослуження. Там також хоронено мертвих у нішах, вижолоблених в стіні. Ці вогкі й темні печери, освітлені тільки малими блимаючими лампочками, називалися катакомбами. Християни розмальовували стелю і стіни катакомб. Один з таких малюнків зображував Христа в постаті доброго пастиря, з ягнятком на раменах. А звідки ж,

на вашу думку, взяли вони обличчя для постаті Христа? Це було просто обличчя одного з грецьких божків!

Поміж сюжетами тих перших малюнків зустрічаємо, наприклад, Даниїла в печері левів, Йону з китом і грецького божка Орфея, що своєю чарівною музикою усмирює диких звірять.

Але більшість малюнків в катакомбах — це не були справжні картини. Це були радше декорації, які мали для християн символічне значення. І так, вони малювали голуба, щоб зобразити Святого Духа. Малювали когуту, який співав тоді, коли Петро відрікався Христа. Малювали якір, — бажаючи висловити тим, що віра є наче якір, який тримає, щоб хвилі не схопили корабель та не розбили об скелисті береги. Малювали рибу, бо дві перші букви грецького слова "риба" були ініціалами Ісуса Христа. Малювали виноград, бо Ісус сказав: "Я винна лоза".

Приблизно в триста років по смерті Христа римський імператор Константин сам прийняв християнство. Отже тоді вперше християнські громади не мали чого боятися, вийшли з катакомб та почали прилюдно славити Бога. Вони побудували церкви і відкрили їх стіни малюнками і мозаїками. З того часу, більш як тисячу років, вони не малювали нічого іншого, як тільки сцени зі Святого Письма.

"Христос-учитель", одна з найстарших мініатюр, що прикрашає текст старовинної богослужбової книги

Греки малювали майже виключно свої персонажі голими, бо вони uważали людське тіло чимсь найкращим у світі і не хотіли його закривати. Христи-

янські малярі uważали, що це не годиться і закривали всі тіла оджею, так що непокритими залишалися тільки голови, руки і стопи. Вони докладали всіх старань, щоб постаті мали вираз глибокий і святий.

Образи були часто малювані на золотому тлі. Деколи, замість малювання, вони користувались мозаїкою. Малюнки на стінах затиралися, а мозаїка залишалася тривалою. Зокрема мозаїкою вкривано дошки, бо тільки вони витримували безупинне топтання ногами.

Але найкращими малюнками, які залишилися з перших віків християнства, є маленькі, прецизні ілюстрації, що залишилися на рукописах Святого Письма і святих книг. Деякі з них не більші, як поштова марка. Робили їх головню монахи, побожні люди, що присвячували своє життя службі Богові і Церкві. Всі книги тоді писано руками (це називаємо манускриптами), бо друку люди ще не знали.

На жаль, не багато нам залишилося тих старовинних мініатюрних малюнків, що були куди кращими, як тодішні великі образи на стінах. (мг)

ПТИЧКИ — ПРОВІДНИКИ ДО ДИКОГО МЕДУ

Відомий знавець життя птахів — орнітолог Герберт Фрідман опублікував тепер книжку про незвичайно інтересну птаху, що її звуть провідником до меду (гоні гайд).

Ця птах, не більша за горобця, перелітає з галузки на галузку і шукає дикого меду. Знайшовши його, вертається назад і жде на якусь людину. Коли ж її побачить, зчиняє крик і знову перескакує з дерева на дерево, щораз наближаючись до відкритого скарбу. Тубільці в підбігунових околицях Африки й Америки добре знають цю птаху і радо користуються її вказівками.

Коли людина вибирає мед, то пташка спокійно сидить збоку і жде на свою заслужену нагороду — розкинуту по землі вошину з останками меду.

ШКІРА НАВЕСНІ

Як наближається весна, кожний думає про онову. Природа вдихається в зовсім нові шати, наші одяги стають яснішими, білимо хати й паркани, мисмо шибки у вікнах.

Жінки стараються як найшвидше забути зиму. Разом з ясним промінням сонця думки стають легшими. Голови прибираються завітчаними солом'яними капелюхами. Весна в серці і назовні.

Але не можна вповні втішатися сонцем, теплом і весною, якщо ми призабули про найважливіше, — про весняне відсвіження та відчищення нашої шкіри. По довгій зимі наша шкіра виснажена, висušена, сіра, із занечищеними порами. Холод, вітер, бруд, а особливо саджа із коминів, не додають принади й краси нашій шкірі.

Першим кроком для відсвіження і поліпшення стану шкіри є ґрунтовне вищиплення порів і поверхні. Слід нам зрозуміти, що саме тільки звичайне щоденне плекання не вистачає. Зокрема мешканці міст повинні знати, що зимове небо, сповнене диму і пороку, щоденно накладає на наше лице щораз нову верству бруду. Також шмінка чи руж, недостатньо змивані, залишають свої останки в порак.

І так то ми хочемо зустрічати весну?

Ні. Цьому слід зарадити і то негайно. Звичайно, що найкра-

ще цю весняну онову переведе вам спеціаліст — косметичка. Бо крім забитих порів, у нас напевно назбиралося також чимало вугрів та "мільюм" — біленьких крупок на лиці, які ледве чи нас прикрашують. Також прищі засіваються в цю пору куди густіше. Вигляд такого лица ніяк не принагідний.

Нам треба ще й навесні приготувати своє лице до пекучого літнього сонця. В деякого з першим весняним промінням з'являються також на лиці плями й веснянки. Багатство ультрафіолетних лучів їх особливо підкреслює. І як цьому зарадити, щоб і на сонечку погрітися, в городчику попрацювати, а одночасно виглядати "на людей".

Відчищувальний забіг ("трітмент") весь наставлений на те, щоб відсвіжити лице, вичистити шкіру. Наперед збирається шмінку з обличчя, опісля вимивається й вищипковується шкіру спеціальним кремом і щіткою, опісля (залежно від роду шкіри) робиться спеціальне нагрівання забруднених місць — носа, бороди тощо. Тоді змивається шкіру спеціальними водами. Зчерги екстрагується занечищення і знову покривається лице спеціальними водами.

Дальшим засобом є масаж, що також відчищує шкіру. Інколи це тільки глибокий масаж. бокий з легким. Він спричинює а інколи комбінований — гли-

швидкий обіг крові, яка відживляє шкіру і забирає з неї всі нечисті залишки. Поверхневий масаж спричинює швидше злущення нашірків і залишків понижених клітин першої верстви шкіри.

Вібраційна машина діє на всю шкіру, а зокрема ще й на кінчики нервів, даючи організмові відпруження. Після цього стосується маску, — що їх є багато родів для кожної шкіри і потреби, яка чистить, вибілює

тощо. Зчерги приходить світляна терапія, від якої при допомозі ламп шкіра вигоюється, кращає. Врешті пультверизаційна лампа замикає пори, і остаточно відсвіжує лице.

Після такого "трітменту" відчувається, що справді наше лице ідеально чисте, як прозора весняна роса. Тепер ми можемо вловні користати з весняного сонця, разом з неперорочно чистими лілями зустрічати весну. О. К.

НЕ ЛЕГКО ОДРУЖИТИСЯ ПРИНЦЕСІ

Недавна зустріч принцеси Маргарети з капітаном Тавнзендом, знову звернула увагу світової преси на її інтимне життя.

Княжна Маргарета гарна, молодода, повна чару. Вбирається дуже добре, незвичайно бистра, має велике почуття гумору. Любить товариство чоловіків і залюбки слухає компліментів.

Тому десять років, як 18-літню дівчину, її впроваджено у великий світ Лондону. З того часу чимало хлопців захоплювалось її красою, зітхало і врешті розчаровано шукало собі ближчих зірок. Бо ж не легко воно бути хлопцем принцеси Маргарети — невільниці двірської етикетки.

Захоче, наприклад, хтось вибратись з княжною до театру. Цього передусім він ніяк не може сказати Маргареті, бо це вона запрошує хлопця до театру. Того дня цей кавалір дістає телефон від двірської уряднички, в якому його повідомляється, що княжна запрошує його на завтра до театру і на перекуску, "маючи надію,

що він не відмовить". Звичайно, що не відмовить, — навіть якщо миліше було б йому провести вечір з кимсь іншим і якщо вже домовився зустрітись. В означеній годині він дзвонить до бічних дверей Клеренс Гавзу — невеликого білого будинку, офіційної резиденції королевої, королевої-матері і княжни Маргарети. Льокай впроваджує гостя до середини, саджає до вінди і заводить просто в крило, де мешкає Маргарета. Там у ждальні він застає бодай двоє інших осіб, бо княжні не можна ніколи зустрітись з мужчиною сам-на-сам. По якомусь часі виходить Маргарета, а опісля служба приносить перекуску. І хоч княжна є господинею, то її обслуговують першу. Гості не можуть сісти, поки не сяде княжна, не можуть запалити цигарки, поки вона не сягне за своїми улюбленими "американцями", не можуть відізватися, поки вона не почне розмову на якусь тему, врешті не можуть встати, поки вона не встане і не скаже, що час уже йти до театру.

До театру ідуть звичайно великим чорним Ролс Ройсом. Додатковим пасажером є прибічний детектив принцеси. В театрі детектив сидить зараз біля її крісла, в льокалі — прибічний столик. В льокалі далі зобов'язує княжну етикета і ніхто не сміє її попросити танцювати, хіба що сама вона запропонує. Щойно танцюючи, під постійним спостережливим оком детектива, може молодий чоловік шепнути княжні на вухо якесь приємне слівце. Часу не багато, правда?

Опісля молоді люди відпро-

ваджують принцесу до Клеренс Гавзу, бажають "доброї ночі" і вертаються додому.

Якщо б навіть пощастило комусь сказати їй "люблю" і почути те саме від неї, то ще далеко їм обидвоім до подружжя. На це треба письменого дозволу королеви, а королева раніше мусіла б узгіднити справу з прем'єр-міністром і примасом Англії. Як це все важко, про те переконався нещасний Пітер Тавкзенд, який і досі не втрачає надії, пише Маргареті листи і присилає квіти.

(тото)

ТЕНІС ПІД ЗЕМЛЕЮ

Любителі теніса звикли спостерігати поєдинки тенісистів на відкритих kortах або у великих спортивних залах. А от під землею... Такого ще не доводилось бачити.

Проте у польських тенісистів останнім часом все більшої популярності набуває тенісний kort "Варшава", який споруджено в місті Величка на глибині 121 метр під землею. Це місто здавна славиться найстарішими в Європі соляними копальнями. В одній з шахт і збудовано тенісний kort, про який іде мова.

...Кілька сотень східців ведуть вас у глибоке підземелля. Ви спускаєтесь звивистими коридорами між соляними стінами, на яких руками чудових майстрів, шахтарів-художників відтворені різні сцени, вирізьблені гноми тощо. Перед вашими очима постають соляні невеличкі підземні озера. Все це нагадує казкову подорож. І от перед вами відкриваються білі ворота. Включається світло, яке вмиг осяє величезну залу. Тут усе з білої солі — стіни, стеля, балькон — і лише підлога червона. Це і є тенісний kort "Варшава". Розміри площі 54х18 метрів, висота — 10 метрів. Температура повітря тут постійна — 14 градусів. І хоч над усією цією спорудою нависає величезна соляна брила в кілька десятків поверхів, зміна атмосферного тиску не відчувається.

На місці теперішнього тенісного корту до 1918 року видобували сіль. Потім ці гарні підземні залі, коридори і озера привернули увагу любителів розваг і романтики. Глибоко під землею, у величезній залі, почали влаштовувати пишні балі. Згодом віддано її спортсменам краківського товариства "Колесяж", які побудували тут kort.

ЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЧИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО СПОРТУ?

У зв'язку з масовим припливом української еміграції до країн нового поселення — український спорт опинився перед новими завданнями. Одним із найважливіших питань його дальшого розвитку стала організаційна структура. Як організуватись, щоб успішно продовжувати наші спортові традиції, не затративши при цьому свого національного обличчя?

Після дискусії на сторінках української преси, ми вибрали стару дорогу т. зв. Р. Ф. К. — івських часів, значить — вирішили централізуватись. Як перший крок, створено обласні союзи т. зв. СУАСТ-у, що їх опісля підпорядковано одній Українській Спортовій Централі Америки й Канади (УСЦАК).

Дворічна практика, одначе, виявила, що з огляду на великі простори й фінансові труднощі такий підхід до справи є неправильний та нереальний. На доказ можна було б навести цілу низку невдачних спортових імпрез.

На думку автора цих рядків, найкращим виходом із ситуації серед існуючих обставин була б децентралізація. На місце обласних союзів (СУАСТ-ів) слід було б створити льокальні представництва в осередках більших скупчень, що їх зав-

данням було б організувати, контролювати та керувати українським спортовим життям тих осередків, при чому особливу увагу треба б присвятити виховній ділянці. Замість нерентовних всеукраїнських чемпіонатів чи обласних турнірів, — вказаним було б шукати відповідних льокальних зв'язків із чужинецьким світом. Цією дорогою ми не тільки заступили б розмірно слабу українську конкуренцію — сильною, але й оминули б коштовних витрат подорожування, які на довшу мету могли б спричинити повну руйну наших спортових клубів. Звичайно, що в кожному випадку ми виступали б як окрема, зорганізована українська група.

УСЦАК перестав би автоматично існувати. Його персональний склад (із усіма титулами) можна було б використати для інших цілей, як напр. в Екзильному Олімпійському Комітеті, якого завданням було б вести плянову політику виключно на зовнішньому відтинку.

Завданням цієї статті є заставити нашу публічну думку наперед призадуматись над важливою проблемою, що від її розв'язки на нашу думку, залежатиме дальша доля українського спорту на еміграції.

Роман Дублянниця

ОБЕРЕЖНО З КАВОЮ!

Як відомо, американці п'ють дуже багато кави, не тільки як поживу, але й для розваги, подібно як курці курять тютюн. Кожна передишка для американців є зв'язана з питтям кави, головни під час праці.

Цей звичай спонтанно перекидається на всіх новоприбулих європейців та починає закорінюватись і серед українських поселенців. Тим часом кава може шкодити європейцям.

Існує теорія, що для людини є найкраща та пожива, яка є продуктом географічної смуги, де людина народилась і зростає. Отже для американців, а головни для людей з Південної Америки, кава є природною поживою, природним асимілятом. Ціла таємниця природи приховується в тому, що природа у своїх географічних смугах може пристосувати й пов'язати органічні клітини рослинного й тваринного походження.

Кава — це наркотик, що має у своєму складі "кофеїну", а крім того недавно викрито, що деякі сорти кави мають сполучні "діджиталіс", які є тотальними отруями серця. Коли біла людина вип'є каву, то вже за 30-45 мін. кофеїна та сполучка діджиталіс продістаються до серця та його ослаблюють. Кофеїна стимулює, а діджиталіс паралізує, а це нищить серце, коли хто випиває 3, або більше, горняток кави денно. Пиття більшої кількості кави може

мати такі наслідки, що людина дістає "серцеві спазми", утруднює собі віддих, і дуже часто трагічно вмирає.

Знаючи добре фармакологію кави, німці уживали до неї домішки, т. зв. "цикоріі", що є овочевим продуктом, та має у собі сполучки фурфуралу, які унешкідливлюють, хоч частинно, кофеїну та діджиталіс.

Крім шкідливого впливу кави на серце, кофеїна має шкідливий вплив і на мозок, бо побільшує його кровоносні судини та паралізує переферійний змисловий і орієнтаційний нерв, не переходово, як горілка, але тривало. Наслідком того людина втрачає пам'ять, орієнтацію, робиться нервова, тратить спокій, не може спати і т. д.

Студенти перед іспитами та спортсменці перед змаганнями повинні обов'язково уникати кави.

А тепер ще про те, як діє кава на людей з'акліматизованих у смугах, де кава росте.

Смуги, де росте кава, є тропічні, або підтропічні. Людина, яка в тих смугах родиться і виростає, має темнішу шкіру, яка є продуктом густої й грубшої тканини клітин — і це захищає тропічну людину перед надмірним випаровуванням.

Це саме діється і з білою людиною, коли вона обпалюється.

Густіша і грубша тканина тропічної людини робить її від-

порною на різні страви. Дифузія у їх шлунках не проходить так скоро, як у нас, а тим самим отрута не дістається до їхнього мозку та серця.

Через нижчу дифузійну кольорове населення має також слабшу циркуляцію крові та слаб-

ший метаболізм, тому не є відпорне на холод.

На мою думку, каву не слід викидати з нашої дієти, але пиття кави треба обмежувати максимальною до одного горнятка денно, і то в ранішніх годинах дня.

Сторінки філателіста

ПОШТА В ТАБОРАХ ВОЄННОПОЛОНЕНИХ

Один лондонський філател. журнал опублікував список німецьких таборів для воєнно-полонених з часів другої світової війни, — мабуть, виключно для орієнтації філателістів західного світу, які збирають коверти, листівки і листи таборових пошт.

Цей список зладили німецькі філателісти, а доповнили його англійці (для британських полонених та загалом усього коммонвелту). Табори поділено на такі групи: а) група "шталяг"-ів, 79 таборів, б) група "офляг"-ів, 46 таборів, в) група карних таборів для полонених, що намагалися втекти або відмовилися фізично працювати, 4 табори, г) окремі робітничі "батальйони", 14 таборів, ґ) табори для інтернованих цивілів, 4 табори, д) лікарні для полонених, 15 таборів, е) табори для літунів -- нестаршин, 3 табори.

В другій групі, т. зв. "офляг"-ів (табір ч. 4 в Кенігштайні) були приміщені альянтські полонені генерали. В списку немає концтаборів і таборів для полонених з інших армій.

Переглядаючи цей список, ми знайшли тільки один "шталяг" ч. 235, Фельдпост (польова пошта) ч. 08499, який був приміще-

ний на українській території, — в Раві Руській біля Львова. Листи з того табору зараховуємо, отже, до українки.

На жаль, немає списку численних німецьких і советських таборів воєннополонених, де перебували і вмирили полонені українці з советських, німецьких і польських армій.

С. Гела

ТРИВИМІРНІ АБО ПРОСТІРНІ МАРКИ

Італійська пошта перша випустила на початку цього року тривимірні — простірні марки. Їх випуск був пов'язаний з будовою заводу стереоскопів, при допомозі яких марки набирають випуклости і перспективности.

Марки для закордонної пошти, за 60 лір, були друковані синьою фарбою, а для внутрішнього обороту, за 35 лір, червоною. Третій колір — зелений, впроваджено на обидвох марках, щоб при його допомозі дістати простірність марок Але т. зв. "друкарський чортик" помішав фарби і сім аркушів видруковано червоною і синьою фарбами. При інспекції марок виявилось, що це дає дивний

ефект: коли закриєш одне око, то бачиш марку для закордонного обороту, а коли закриєш друге — то перед тобою марка для внутрішнього обороту. Ща-

стя, що на марці є ще цифри, бо інакше закордонний відборець мусів би ще доплачувати до цього найновішого винаходу у філателії. С. Г.

ТУНЕЛІ ПОПІД ПАНАМУ

Інженери запропонували побудувати попід територію Панамі два тунелі, які сполучували б Атлантийський океан з Тихим і заступили б роль Панамського каналу, який може надто легко впасти жертвою повітряної атаки.

Тунелем була б пущена вода, а побіч ішов би залізничний шлях, що ним проїздили б локомотиви, які тягнули б кораблі.

ВИТРИВАЛІСТЬ НА ГОЛОД

Без їжі неможливо жити, але без неї кожне створіння може все таки деякий коротший чи довший час витримати. Людина є делеко не найвитриваліша: пересічно вона витримує без їжі (п'ючи воду) 50-60 днів (факіри доходять і до сто днів). Собака може витримати без їди 103 дні, риба-лосось 105 днів, рекін — 112 днів, жаба — 365 днів, вуж-пітон 700 днів, крокодил — 740 днів, а деякі роди хрущиків — 1200 днів.

ВІЙНА ПРОПАСНИЦІ

Пропасниця — це всесвітня язва, про яку ми, що виростили в уміреному кліматі, просто не маємо уяви. Не один з нас здивується, коли скажемо, що в світі є під теперішню пору біля 300 мільйонів людей хворих на цю недугу.

Медицина зробила вже великий поступ в поборюванні пропасниці. Найбільший успіх досягнула Греція, де число хворих зменшилося з двох мільйонів до 40.000.

ОБІД В КОРОБЦІ ВІД СІРНИКІВ

В СССР почали продукцію поживи в пілюлях для прогульковців і альпіністів. Повний обід поміщується в коробочці від сірників. Він складається з: висушеного в низькій температурі м'яса, що його досить розвести водою, а також із концентратів із яєць, городини, кави, цукру, молока. Є там і мінеральний порошок, що ним можна мінералізувати воду із снігу, щоб не потребувати нести з собою важких посудин.

КОМАХИ ПЕРЕЖИВУТЬ

Знавці життя комах — ентимологи кажуть, що на випадок атомової катастрофи, коли вигинуть люди, комахи залишаться живими.

Досліди виявляють, що комаха може перенести в сотеро більшу кількість радіації від тієї, яка є звичною для людини і для звірат.

УКРАЇНА

Льотерія в Україні. — Уряд підсоветської України влаштував льотерію на загальну суму 300 мільйонів карбованців, в якій ті, що куплять білети по 5 карбованців, можуть виграти різні суми грошей або різні речі такі, як автомашини, мотоцикли, ровери, радіоапарати, фотоапарати, годинники, машини до шиття, одяги і т. д.

Загальна сума, яку уряд призначив на виграні гроші чи речі, виносить 120 мільйонів карбованців, так, що коли будуть продані усі білети на суму 300 мільйонів карбованців, то уряд

заробить на тому 180 мільйонів, значить зрештє на тій льотерії не злий інтерес, покривши навіть всі кошти адміністрації.

Депутати з України у Верховному Советі СССР. — Під час недавніх виборів до Верховного Совету СССР вибрано в Україні 125 депутатів і крім того 25 депутатів до Совету Національностей. Між вибраними до Верховного Совету зустрічаємо такі більш відомі прізвища: Микола Бажан, поет й голова Спілки Письменників України, Леонід Корнієць, міністр хлібопродуктів СССР, Алексей Румянцев, головний редактор москов-

Загальний вид на Синевідсько Вижне (тепер воно зветься — Синевидне Верхнє), Зах. Україна.

Нова дерев'яна церква в Синевідську Вишнім (фото з 1938 р.)

ського журналу "Комуніст", Марко Співак, міністер сільського господарства Української ССР, генерал Кузьма Гребенник, письменниця Ванда Василевська, Іван Сенін, голова Держплану УССР, Олексій Кириченко, теперішній секретар комуністичної партії ССРСР, Олександр Корнійчук, письменник, Микола Подгорний, перший секретар центрального комітету комуністичної партії України, Володимир Мацкевич, міністер сільського господарства ССРСР, що два роки тому побував в Канаді і ЗДА, Петро Козланюк, письменник, Семен Стефаник, голова львівського виконкому, Трохим Лисенко, відомий агроном і член академії ССРСР. Олександр Палладін, прези-

дент Академії Наук УССР, маршал Іван Конев, Михайло Гречуха, перший заступник голови ради міністрів УССР, маршал Семен Будьонний і маршал Василій Чуйков.

Багаті джерела нафти під Харковом. — На віддалі всього тільки 47 миль від Харкова, — як повідомляє советське агентство ТАСС, — відкрито багаті джерела нафти. Експерти думають, що нафта знаходиться скрізь поміж Дніпром і Донцем.

Вечір в Охтирці Остапові Вишні. — В Охтирці відбувся вечір, присвячений Остапові Вишні — з участю дружини письменника і його сестри К. Доценко та письменників В. Минка і Д. Білоуса. Хоч Остап Вишня народився не в Охтирці, а в сусідній з нею Груні, проте охтирчан він називав своїми земляками.

Концерт Бухарестської філармонії в Києві. — В Києві гостювала філармонія з Бухаресту, що виконала твори І. Брамса, Р. Штрауса, Дж. Енеску та ін.

Перший в ССРСР панорамний кінотеатр в Києві — В Києві збудовано перший в ССРСР панорамний кінотеатр на 540 місць.

Виступи італійського диригента. — Тепло зустріли кияни виступи італійського диригента Карльо Цеккі. Під його керівництвом державна симфонічна оркестра виконала симфонічні твори Бетговена, Моцарта, Шумана, Гайдна. З особливим інтересом слухали кияни увертюри до опер "Сицилійська вечірня" Верді і "Шовкові сходи" Россіні.

Премія — поїздка по Польщі. — Польське радіо влаштувало конкурс для слухачів, що по уривку музичного твору мали відгадати його назву і автора. Першу премію — двотижневу поїздку по Польщі, присуджено картографові київського науково-дослідного інституту землеробства Антоніні Михайловіч.

Виставка Литвиненка в Каунасі. — В Каунасі (Литва) відбулася виставка робіт відомого українського мистця В. Литвиненка. В трьох залах експонувалося понад 300 його творів.

Ювілей Марії Пригари. — В Києві влаштовано ювілейний вечір, присвячений 50-річчю з дня народження і 30-річчю літературної діяльності відомої дитячої письменниці і перекладача — Марії Пригари. Одночасно влаштовано виставку її творів.

25 років з дня смерті М. Садовського. — Минуло 25 років з дня смерті великого діяча українського театру, талановитого актора і режисера Миколи Садовського (справжнє його прізвище — Тобілевич). Після перейняття в Україні влади більшовиками, М. Садовський виїхав з театром на західно-українські землі. В 1926 році, в добу НЕП-у, повернувся до Києва і там перед смертю пережив ще найтрагічніші роки жорливого голоду. Помер 77-літнім старцем в 1933 році.

СССР

Конкурс на форму пам'ятника. — Советський уряд проголосив конкурс на форму пам'ятника в Москві, що ним хочуть відзначити випуск першого земного супутника.

НА ШЛЯХУ ЖИТТЯ

Богдан Барвінський, 79, кол. гімн. вчитель, довгорічний директор Митроп. Архіву у Львові, директор Наук. Бібліотеки Львівського Держ. Університету, відомий історик, — помер у Львові, 8 лютого ц. р.

Володимир Лотоцький, 75, значний журналіст і науковець, редактор і співробітник багатьох видань в Україні і на еміграції, — помер 17 березня ц. р.

Королева на советських телевізійних екранах. — СССР загросив бабуню бельгійського короля, Єлисавету, взяти участь у ювілею російського композитора Чайковського. Після свята королеву обвожено по СССР та врешті показано в советській телевізії, де вона не знаходила слів признання сов. режимові і подяки за гостинність "яка перейшла всі її сподівання". З здячности вона запропонувала створення бельгійсько-советського товариства приязні, в якого проводить напевно й сама вона стане. Значить, оплатилося видати трохи рублів на її прийом!

Склад уряду СССР. — Теперішній уряд виглядає так: Голова Ради Міністрів — Микита Хрущов, перші заступники — Фрол Козлов і Атанас Мікоян, заступники — Олексій Косигін, Олександр Засядько, голова держ. пляну СССР Йосиф Кузьмін і Дмитро Устінов, міністер зовн. торгівлі — Іван Кабанов, міністер внутр. справ — Микола Дудоров, мін. вищої освіти — Вячеслав Слютин, мін. геології й охорони надр — Петро Антропов, мін. охорони здоров'я — Марія Ковригіна, мін. за-

корд. справ — Андрій Громико, мін. культури — Микола Михайлов, мін. морського флоту — Віктор Бакаєв, мін. оборони — Родіон Малиновський, мін. шляхів, мін. Борис Бещев, мін. зв'язку — Микола Псурцев, мін. сільського господарства — Волод. Мацкевич, мін. середнього машинобудування — Юхим Славський, мін. торгівлі — Дмитро Павлов, мін. транспортного будівництва — Євген Кожевников, мін. фінансів — Арсен Зверев, мін. хімічної промисловості — Сергій Тихомиров, мін. хлібопродуктів — Леонід Коркієць, мін. електростанцій — Олексій Павленко, заступники голови держплану — Василь Зотов, Микола Строкін і Михайло Хрунічев, начальники відділу держплану — Григорій Хламов, Ол. Ішков, Юхим Ногосолов, голова комісії рад. контролю — Георгій Єнюкін, голова держ. комітету і зароб. платень — Ол. Волков, голова держ. наук.-технічного комітету — Юрій Макарьов, голови держ. комітету — Петро Деметльєв, Костянтин Руднев, Валерій Калмиков, Борис Бүтова, Вол. Кучеренко й Семен Скачков, голова комітету держ. безпеки — Іван Серов, голова правління держ. банку — Микола Булганін, начальник центр. статистичного управління — Вол. Старовський, до складу Ради Міністрів СССР входять також голови Ради Міністрів усіх союзників республік (від УРСР — Никифор Кальченко).

КАНАДА

Ще один міністер-українець. — Дост. прем'єр-міністер Онтеріо Фрост покликав до свого уряду, в характері міністра без

теки, відомого українського громадського діяча, адвоката і посла до провінційного союму, п. д-ра Івана Яремка. Батьки міністра Яремка приїхали до Канади з України в 1918 році. Сам він народився в 1918 році вже в новій батьківщині. — Отже під цю пору маємо в Канаді одного міністра федерального уряду (Дост. М. Старчевського), трьох міністрів провінційних урядів (в Онтеріо, Манітобі й Саскечевані), шістьох послів до федерального парламенту і біля двадцять послів до провінційних парламентів.

Подяка від мін. М. Старчевського. — Після виборів, що в них здобула велику перемогу прогресивно-консервативна партія прем'єра Діфенбекера, редакція "Ми і Світ" переслала gratulatoryний листа на руки нашого міністра, Дост. Михайла Стара-Старчевського. Дост. Міністер відповів нам листом, що в ньому висловив подяку Редакції і Читачам "Ми і Світ" за підтримку, яку ми дали йому особисто і урядовій партії. Уряд має тепер можливість здійснити всю свою програму. Маючи в урядовій партії шість мандатів (в тому числі один міністерський пост), також українська парламентарна група зможе добитися великих успіхів для української справи.

Успішно випробувано прототип літака з двічі більшою швидкістю від голосу. — В Торонті, над аеродромом Малтон, еперше піднісся у повітря новий тип канадійського літака "Арров ФЦ 105", випродукований компанією Авро. Прототип цього моделю коштував 200,000.000 доларів. Нова машина, під-

нісшись на висоту 60.000 стіп, спроможна літати з швидкістю понад 1200 миль на годину. Важить вона 30 тонн. Пробний літ виконав Ян Жураковський, пілот польського походження.

Подружний вік. — Недавно комісія оборони прав жінки при Об'єднаних Націях вирішила звернутися з апелем до держав-членів, щоб заборонити одружуватись дівчатам віком нижче 16 років. Канада стрималася від голосування, бо тут ця справа належить до компетенції провінційних урядів і тому існують різні закони: В провінціях Нью Брунсвік і острів Принца Едварда немає обмеження віку, в Новій Землі, Квебеку і Юконі дівчина мусить мати тільки 12 років.

Передвиборча кампанія вийшла на здоров'я. — За час передвиборчої кампанії, що тривала 31 день, прем'єр Діфенбекер виголосив 102 промови та зробив 21.000 миль дороги. Не вважаючи на це, він прибав 7 фунтів на вазі.

Пожезі. — Статистика асекундарційних товариств виявляє, що річно згарає в Канаді 50.000 домів. Вогонь спричинює кожного року біля 21 мільйона доларів матеріальної шкоди. Одночасно гине в пожежах понад 500 осіб, в цьому половина дітей. Майже 50% пожеж у мешкальних домах спричинюють необережні курці.

АНГЛІЯ

Скок з висоти 56.000 стіп. — Два англійські літуні, Сейліс і Лов, були примушені вискочити з пошкодженого літака на висоті 56.000 стіп. Досі рекорд висоти скоку має сов'єт-

ський парашутист Нікітін (49.000 стіп). Обидва англійські літуні летіли 46.000 стіп майже в свободному льоті, що його сповільнювали легко тільки малі парашутики, прикріплені до проєкційних сидінь. Опісля сидіння автоматично відпали і літуні відкрили на висоті 10.000 стіп свої парашути. Це було вже настільки низько, що можна було віддихати повітрям.

ФРАНЦІЯ

170 рефлекторів освітлюватимуть вежу Айфля. — На весь світ славну паризьку вежу Айфля з 1 червня освітлюватимуть аж 170 рефлекторів (по 3000 ватів кожний). Дуже важко було знайти відповідний рід освітлення, щоб зробив видною всю залізну структуру вежі. Випробовувано також кольорове освітлення, але найефектовнішим є таки біле світло. Від 1937 року досі вежа не була ілюмінована.

НІМЕЧЧИНА

Босві "педагоги" і "справедливі судді". — Перед судом в Оффенбургу (Німеччина) відбулася розправа проти тамошнього 51-річного Людвіга Зінда — професора Ліцею, який сказав перед учнями, що замало ще жидів згинуло та що їх треба усіх змести з лиця землі. В часі розправи Зінд весь час виголошував антисемітські теорії Третього Райху і з свого говорення заперечив тільки, що він не розказував про те, як то одного тільки дня сам убив 200 жидів, а лиш — як то він забив стільки ж "росіян". Коли б це було стосувалося жидів, Зінда були б поставили ще під суд присяглих, натомість за "ро-

сіян" (так називають німці та-кож українців) ніхто не вста-вився, — з ними, мовляв, була війна! Зінда засудили тільки на один рік тюрми. — Незаба-ром мають судити такого ж пе-дагога в Ганновері, який висло-вив в школі жаль, що не витру-єно газом усіх жидів.

ЕСПАНИЯ

Віднова монархії? — Пані Кармен Франко, дружина дик-татора, і міністер закордонних справ Фернандо Кастелля по-вернулися недавно з кількаде-ного побуту в Лісбоні і Мадей-рі, де вони зустріли князя Бар-сельйони, Дон Хуана, претенден-та до еспанського трону. Ка-жуть, що під час тієї зустрічі пані Франко приклала перед Дон Хуаном і титулувала його "Ваш Маєстате" (титул короля). Еміжчасі міністер Кастелля об-говорював різні справи з до-радниками князя.

ІТАЛІЯ

Процес проти вбивників Дү-че? — Дуже можливо, що неза-баром почнеться судове слід-ство і процес проти вбивників Беніта Муссоліні, його любки Кляретти Петаччі, її брата Ма-ріо Петаччі і ще одного фаши-ста. Наказ вбивникам дав прав-доподібно Люіджі Льонго, за-ступник генерального секрета-ря італійської компартії, а ви-конав вбивство теперішній ко-муністичний посол Вальтер Ав-дізіо. Кажуть, що вони будуть потягнені до судової відпові-дальности за рабунк, вбивство і збезчещення трупів (тіла Мус-соліні і Кляретти Петаччі пові-шено догори ногами на Піац-цале Льоретто в Мілані.

Розступилася земля. — В міс-цевості Тревіко (Півд. Італія) розступилася, в наслідок земле-трусу, земля, створивши прірву на 800 метрів довгу і 400 мет-рів широкую. Провалилось у зем-лю шість фарм, але люди встигли ще втекти.

ПОЛЬЩА

Повінь. — Чотири ріки: Вис-ла, Буг, Нарев і Лівець виступи-ли з берегів та затопили біля 150 сіл. Це найбільша повінь за останніх 20 років.

Ваканції для дітей із-закордо-ну. — Біля 700 польських дітей із-закордону відбуватимуть в цьому році літні фєрії в Поль-щі. Приїдуть діти з Франції, Англії, Бельгії, Данії, Німеччи-ни, Швеції й Угорщини. Їм влаштують ваканційні оселі над Балтійським морем, над Вислою та в горах.

УГОРЩИНА

"Зійшли на пси". — Одна з малярських газет повідомляє, що на Угорщині виробляють езуття "найкращої якости" зі шкіри бездомних собак, що їх виловлюють гицлі.

НАУКА І ТЕХНІКА

Тунель під Ля Маншем. — Французькі й англійські інже-нери почали вже просліджува-ти терен під Ля Маншем, щоб побудувати тунель, який сухо-путнім шляхом сполучатиме Англію з Францією. Його будо-ва коштуватиме 700 мільйонів доларів. Тунелем проходити-муть: подвійні залізничні рейки, дві автостради, електричні каб-лі і нафтопроводи. — Рівночас-

но опрацьовують уже плян двох інших тунелів — попід Альпи і попід Босфор. По зреалізованню цих проєктів можна буде їхати залізницею просто з Лондону до Калькутти. Є також плян побудувати тунель в районі Гібральтару, який сполучав би Європу з Азією.

Позаатмосферний літак. — В ЗДА сконструйовано модель літака "X-15", що перший зможе підлетіти поза межі нашої атмосфери. Пробний літ відбудеться аж за рік. На певну висоту піднесе його бомбардувальник "B-52".

Подорож попід воду. — Один з відомих американських спеціалістів у справах судноплавства, віцеадмірал Ч. Б. Момзен, заявив, що в найближчих десятиріччях люди подорожуватимуть не по поверхні води, а попід воду. Вже незабаром почнеться будова підводних кораблів, які зможуть перевозити по 1.000 людей. Подорож по поверхні є невигідна, вітри і хвилі не дають можливості розвинути повної швидкості. Натомість під водою можна буде досягнути швидкості 300 миль на годину і дорога з Америки до Європи триватиме нецілих два дні.

Дуже великі плями на сонці. — Директор обсерваторії Університету Колорадо, В. О. Робертс, заявив, що на сонці появилися з останньому часі дуже сильні плями, мабуть найбільші від часу, коли вперше відкрив їх Галілей (1612). Дивним чином, вони цим разом не мають жодного впливу на радіо-передачі.

Новий мас-спектрометр. — Англійські вчені разом з інже-

нерами створили новий мас-спектрометр, який може визначувати хімічний аналіз протягом однієї десятитисячної частки секунди. Прилад заснований на принципі моментального розпізнання хімічної природи речовин (газів, рідин, твердих тіл) шляхом визначення їх відносної молекулярної ваги.

Основною частиною цього приладу є "іонна гармата" — металева вакуумна трубка, де іонізовані молекули досліджуваних речовин передаються, немов радарні сигнали, з одного кінця в другий. При цьому вимірюють їх швидкість або час польоту, внаслідок чого відповідний спектр довжини хвиль зображується на екрані осцилоскопа.

Новий мас-спектрометр дає змогу аналізувати молекули багатьох проміжних продуктів раптових хімічних реакцій, що мають місце, наприклад, під час вибуху. Такий аналіз значно розширює можливості керування реакціями. Він знайде широке застосування також у виробництві сплавів, фармацевтичних засобів тощо.

Гігантський радіотелескоп. — Відповідно до програми третього Міжнародного геофізичного року в Англії, як і в інших країнах світу, проводяться широкі астрономічні дослідження. З цією метою там недавно ввели в дію гігантський радіотелескоп діаметром 76 метрів. Призначений для вивчення природних радіосигналів, що йдуть з всесвіту, цей прилад дає вченим змогу "вислуховувати" космічні події, які відбувалися мільйони років тому. З його допомогою можна проникнути в

космос на відстань 1000 мільйонів світлових років. Такі масштаби недосяжні теперішнім найпотужнішим оптичним телескопам.

За дві години новий радіотелескоп дає стільки даних, які з допомогою найдосконаліших його попередників можна було зібрати протягом цілого місяця. В дію його приводять, натиснувши спеціальну кнопку. Всі обчислення в ньому роблять електронні лічильні машини.

Спочатку радіотелескоп був розрахований на вивчення невідомих ділянок неба шляхом приймання слабких радіосигналів, що йдуть від зірок, Сонця і далеких галактик. Проте в ході досліджень за програмою МІР він буде також посылати радіоімпульси на планети і Місяць та приймати сигнали, які "відскакуватимуть" від них. До 1960 року вчені з допомогою цього досконалого інструмента одержать багато цікавих даних про умови, що існували у космосі мільйони років тому.

Угорська логічна машина. — Професор дослідного інституту математики Угорської академії наук Ласло Кальмар незабаром закінчить роботу над створенням логічної машини, заснованої на абстрактних, складних математико-логічних принципах. Її можна буде використовувати для контролю над електричною сіткою електростанції чи заводу-автомата, для встановлення прогнозів погоди та ін.

На відміну від уже відомих електричних лічильних машин, складних за своєю будовою, великих і дорогих, цей прилад дуже простий, невеликий і дешевий.

МЕДИЦИНА

Хімічний склад крові — причина умовної недуги. — Проф. Генрі Петерс, невролог в шпиталі при університеті в Мейдсон, виявив своїми дослідженнями, що найбільш поширена в світі умова недуга — шизофренія (втрата контакту з реальністю), постає в наслідок неправильного хімічного складу крові. Отже умовий розклад є наслідком втрати органічної, а не психічної рівноваги.

Немає ліку на радіацію. — Два відомі американські спеціалісти, д-р Ейтвуд — біолог з атомової лабораторії в Ок Рідж і д-р Ледерберг з університету Вісконсин, заявили однозгідно, що під теперішню пору немає ще засобу проти поразення людського організму атомовою радіацією.

Знову промічник надії лисим. — Між в'язнями тюрми Столвотер (Міннесота, ЗДА) проводять експеримент, який може увінчатись успіхом і, втративши свободу, в'язні зискують волосся. Експеримент триватиме 45 днів. Перед і після нього в'язнів відфотографують.

Важливий етап на шляху боротьвання рака. — Молодий лікар з Бафало, д-р Джеймс Грейс, який три роки тому втратив сина в наслідок рака крові, повідомив, що йому пощастило знайти різницю поміж здоровими і хворими на рака клітинами організму. Хворі мають у собі субстанцію, що її ще не вдалося відсепарувати. Який склад цієї субстанції, який початок і дія, — це питання, що їх висвітлення дасть може життя мільйонам приречених на смерть людей. Досі, впро-

довж 50-річних дослідів учених, не пощастило знайти різниці в хімічному складі ракових і здорових клітин. Звичайно, невідомо ще також, чи саме ця нововідкрита субстанція спричинює рака.

Контактні лінзи. — У Франції широко застосовують контактні лінзи для відновлення нормального зору. З їх допомогою багато людей, які внаслідок змін у рогівці були майже сліпими, дістали можливість нормально бачити. Суть нового способу полягає в тому, що при деформації рогівки поверхня контактних лінз утворює штучну рогівку — "органічний протез". Такі лінзи замінюють окуляри в усіх випадках, крім далекозорості.

Складаючи єдине ціле з оком, контактні лінзи повторюють усі його рухи. Вони не заломлюють світлових променів і не викривлюють, як звичайні окуляри, видимих предметів. Лінзи не б'ються і добре захищають очі від механічних пошкоджень.

Створено три типи нових лінз: контактну лінзу, якою покривають все око, лінзу для часткового покриття рогівки і мікролінзу. Кожну з них застосовують залежно від того, в якій мірі людина втратила нормальний зір.

Спосіб тривалого зберігання крові. — В ЗДА розроблено спосіб тривалого зберігання цільної крові. Він полягає в тому, що кров швидко заморожують при температурі мінус 320 градусів за Фаренгайтом. Заморожену таким способом кров можна необмежений час зберігати в рідкому азоті. В разі потреби її розморожують,

приводять до природного стану і вливають хворому.

Замороження роблять шляхом розбризкування крові з сопла на рідкий азот. Воно відбувається так швидко, що наявна в крові сіль не встигає зробити шкідливого хімічного впливу на червонокривці. В результаті вони лишаються непошкодженими, а розморожена кров — такою ж свіжою, як і тоді, коли її брали у донора.

Ристоцетин. — Ряд учених працює над створенням нового антибіотика — ристоцетину, який не тільки припиняє ріст бактерій, а й цілком убиває їх. Клінічні дослідження показали, що цей препарат ефективний проти інфекцій, викликаних стрептококами і пневмококами, а також проти стафілокової пневмонії, менінгіту та ін. Ристоцетин вводять в організм внутрішньо.

МИСТЕЦТВО

Гігантна картина Пікасса. — Пікассо, що йому вже 77 років, намалював гігантний фреск, який займає площу 80 квадратних метрів. Малював його частинами на 40 панно, 1х2 метри кожне. Фреск прикрашуватиме палац ЮНЕСКО в Парижі. Його вартість оцінено на 4 мільярди франків, але Пікассо вдоволяється тільки зворотом від французького уряду фактичних коштів. Тематика фреску: концепція життя і смерті людини.

Знайдено оригінальну картину Рафаеля. — У Франції відкрито невідому досі оригінальну картину Рафаеля, що представляє Пречисту з дитяком Ісус. Збереглася вона в родині Пак, що споріднена із старо-

винним італійським родом Ляджері, з якого походив папа Урбан II. На картині знайдено виразний підпис "P. U." — Рафаель Урбіно, і дату — 1512. Радіографія потвердила, що це оригінальний твір великого маляра.

АРХЕОЛОГІЯ

Дивні знахідки. — Одна з наукових експедицій вирушила на високогір'я в Андах, у районі між Аргентиною і Чілі. Тут є вершина Серро-Гальян заввишки 6.650 метрів. Досягнувши її, дослідники опинились на висоті більшій за Ельбрус. І ось в місцях, де, здавалося, не ступала нога людини, було знайдено зроблені з срібла фігурки. Одна фігурка вирізьблена з раковини. Вчені припускають, що можливо давні інки приносили сюди дари своїм богам. А може, після якоїсь геологічної катастрофи залишки старовинної культури потрапили на таку висоту.

Етруські мальовила з 5 ст. пер. Хр. — На етруському некрополі в Тарквінії (на північ від Риму) знайдено саркофаг з дуже добре збереженими мальовилами, які зображують сцени з гімнастичних ігор. Цю знахідку зробив міланський інженер Лебрічі завдяки електрофотографічній сонді.

ПРИРОДА

Світло убиває. — Є певний рід рідкісних рибок, що їх убиває яскраве світло. Тому то у модерному акваріумі в Дюсельдорфі (Німеччина) заборонено фотографувати. Все таки дехто з відвідувачів на це не зважає і при кожному блиску

магнетизму гине кілька або й кільканадцять нещасних рибок.

КІНО — ТЕАТР

Згинув великий режисер. — Їдучи приняти спец. відзначення за свій фільм "Подорож довкола світу у 80 днях", згинув у літунській катастрофі Майк Тодд, великий режисер, один з двох "анфав террібл" Голлівуду (другий — це Орсон Велс). Тодд чотири рази падав і чотири рази піднімався (завжди щораз вище) у своїй кар'єрі, що її почав в 1939 році, представивши на сцені Бродвею вулькан під час вибуху. Кінець війни застав його з довгами на суму 350 мільйонів доларів. Але після того він започаткував Сінерама і вплив знову наверх. Він не був винахідником Сінерама, але мав терпеливість вислухати одногодинного викладу інженера Фреда Валлера і погодився на експеримент. Опісля вже сам він сполучив сінемаскоп зі сінерамою і тією новою технікою поставив "Окла-гому" і "Подорож довкола світу". Під кінець життя був мультимільйонером, одним з найбагатших людей Америки. — Був дуже щасливий в своєму подружжі з Елізабет Тейлор. Вона, наче прочуваючи його смерть, не хотіла пустити його в подорож і він сам шість разів повертався, щоб її обняти. Коротко перед смертю він сказав був: "Я ганявся за багатьма речами в житті, в цьому числі і за щастям. Врешті я знайшов його і тепер лякаюся, що не буде воно надто тривале". Елізабет, дізнавшись про смерть чоловіка, мов божевільна кинулася бігти через свої

кімнати, і врешті впала зомліла на балкони.

Поєдинок за образу. — Маркіз де Ківа, власник найкращого паризького балету, визвав на поєдинок славного паризького балетмайстра українського походження (тепер він приєднався до росіян), Сергія Ліфара, за те, що той образив його. Маркізові 72 роки, а Ліфарові 52. Жоден з них не вмів як слід обходитись зі зброєю. Маркіз рахував на своє еспанське походження і відгрожувався, що вб'є Ліфара, а Ліфар радив маркізові задалегідь вислати телеграму до своєї "вдови" в Америку (його дружина — внучка Джона Рокфеллера, перебуває тепер у ЗДА/. — Все закінчилося тільки малим пораненням Ліфара. У Франції поєдинок заборонений вже від 300 років, ще з часів кард. Рішельє, отже обидвох загорільців потягнуто до судової відповідальності.

"Бум" на фільми Ляни Тирнер. — Після того, як 14-річна дочка Ляни Тирнер смертельно поранила ножом "нареченого" своєї матері, всі думали, що фільмова кар'єра артистки закінчена. Але сталося навпаки: число відвідувачів її фільмів відразу підскочило на 20%. Жадна сенсації юрба знайшла наживу! Зрозуміло отже, що голлівудські продюсенти вирішили прискорити на чотири місяці випуск нового фільму Ляни Тирнер "Інший час, інше місце".

МОДА

Світ моди сповитий смутком. — В Нью-Йорку померла одна з найкращих сучасних творців

моди, відома в елегантному світі під прізвиськом Клер МакКардел. Насправді вона називалася Ірвінг Д. Гарріс і була дружиною архітекта. Їй завдячував жіночий світ вигідні і прості моделі, що мали в собі багато молодечості. МакКардел померла на недугу рака, на 52 році життя.

СПОРТ

Шляхетний змагун. — У Сао Павльо (Бразилія) закінчився сенсаційно боксерський матч поміж кол. чемпіоном середньої ваги Сакомао і португальцем Юліо Невесом. Після декількох болячих ударів, Невес залився кров'ю. Бачучи це, бразилієць припинив боротьбу. Судді наставляли на тому, щоб матч продовжувався, але Сакомао таки рішуче відмовився далі битися. Перемогу призначено за скривавленим Невесом і Сакомао втратив 15.000 крузейрів, але публіка винесла його на руках зі стадіону і преса проголосила його "спортовцем тижня".

РІЗНЕ

Голос минулих років. — Француз Пер Ляфорет виступив з проєктом побудувати новітні піраміди, що в них переховувало б всіх визначних сучасників. Це був би величезний магазин своєрідних грамофонних плит із записами промов великих мужів.

Рузвельт мав не доїхати до Тегерану. — Один зі старшин американської фльоти, Сівард Левіс, опублікував спомини, в яких розказує про один дуже інтересний інцидент: Ідучи на конференцію до Тегерану, пре-

зидент Рузвельт прибув на лінійному кораблі "Йова" до Гібральтару. Там заряджено маневри, під час яких всі воєнні кораблі мали перевести сповидну атаку на президентський корабель. На даний знак вся артилерія дала вогонь сліпими набоями. Рівночасно з корабля "Вілліам Д. Портер" вилетіла просто на "Йову" справжня торпеда, яку забуто раніше викинути. Левіс, що був тоді дижурним старшиною, став розпучливо давати сигнали, щоб "Йова" змінила місце. Великий, 45.000-тонновий корабель вчас рушив з місця і торпеда вибухла побіч, на віддалі всього тільки 50 метрів. Корабель "Вілліам Д. Портер" за кару після цього перекинута на Тихий океан, де він незабаром впаде жертвою японської живої торпеди.

Ціни в 2000 році. — Один з економічних спеціалістів, Р. Б. Додвел з Торонта, виголосив виклад, у якому передбачив на 2000 рік у Канаді такі ціни: пуделко цигарок — 1.15 дол., дешеве авто — 10.000 дол., пляшка віскі — 20 дол., убрання 200 дол., кевеличкий дімок — 50.000 дол. Це може видатися вам фантастичним, — говорив прелегент, — але пригадайте собі, що перед першою світовою війною убрання коштувало 10 дол., в 1928 році Форд продав авто по 690 дол., а в 1930 році фунт бифштексу коштував 12 центів. Пересічно долар тратить річно по 3 центи на вартості.

Що таке сендвіч? — Одна з великих американських повітреплавних компаній виступила з обвинуваченням проти європейських компаній, бо вони під назвою "сендвіч" дають паса-

жирам у туристичній класі майже повні обіди, чим роблять конкуренцію іншим лініям. У міжнародному договорі сказано, що можна подавати тільки "холодні, прості і некоштовні сендвічі". Наскільки різне це розуміння сендвічу, свідчить факт, що одні компанії подають під цією назвою: три плястри волової печені, плястер вуджевої риби, два плястри шинки, — інші: шинку, смажені яйця, салат і солодке, — а ще інші: риж, шпараги, сир, яйця, свинячу печеню, солодке...

Маркіз на продаж. — Один американський часопис опублікував оголошення такого змісту: "Продам титул маркіза, 1.100 гектарів поля і шато (замок) у Франції, — все разом за 50.000 доларів." Шляхетним американським бізнесменам було ще всього того мало і редакція дістала кілька телефонів із запитом, чи на терені тієї посілости — а радше під нею — є ще може нафта та інші корисні копалини.

Рекорд голодування. — Факір Бурма голодував у Нант (Франція) впродовж 108 днів і 4 годин. Він випивав впродовж 48 годин тільки 3 літри солоної води. Своім постом він побив рекорд бразилійця Сілкі на 50 годин. З своєї добровільної труни вийшов виснажений до краю, втративши понад 50 фунтів ваги.

13 років їздив поїзд по складі муніципії. — Впродовж 13 років поїзди їздили в Лінці (Німеччина) рейками, що під ними находився склад муніципії. Щойно недавно, під час реставраційних робіт, відкрито магазин, в якому приміщувалось понад 100 гарматних стрілен найбільшого калібру.

ПІДРУЧНИЙ ІНФОРМАТОР

ТОРОНТО

АДВОКАТИ — НОТАРИ

О. Даккович — J. Duncan
62 Richmond St. West
Tel.: EM 4-4767

І. Л. Гора
1437 Queen St. West
Tel.: Office — LE 3-1211
Res.: Oakville, Victor 5-1215

Л. В. Литвин
575 Queen St. West
Tel.: EM 6-7040

McCull William
Василь Микхула
352 Bathurst Street
EM 6-9651

Василь Паламар
17 Queen St. East
Tel.: EM 2-1941

Стефан Загуменний
6 Adelaide St. East
PL 7-0612 — 1009 Lumsden
Bldg. — EM 4-6217

P. Zinko Dzinkowski
1 Roncesvalles Ave.
Imperial Bank Bldg.
LE 1-1054, Res. BE 3-2472

НОТАРИ

Dr. J. K. Michalski
старо-красвий адвокат
Переклади документів
57 Queen Street West
EM 8-9430

ЛІКАРИ

Д-р С. Кузменда
312 Bathurst St.
Tel.: EM 8-3204

Д-р А. Федина
288 Bathurst St.
Tel.: EM 3-3661

Д-р А. Ціглер
76 Roncesvalles Ave.
Tel.: LE 2-3054

YARMEY CLINIC

314 Bathurst St., Toronto
Telephone EM. 4-7146

Directed
by
Dr. W. J. YARMEY

ОШАВА

Д-р Микола Остафійчук
178 Simcoe St. N.,
Tel. RA 5-9921

АЛЮМІН. ДАШКИ

**Kool Lite Aluminium
Awning Co.**
176 Norseman St.,
Tel. RO 7-1441

АВТОМАШИНИ —

Продаж — Купно — Обмін

Dundas West Motors
902 Dundas W. — EM 4-6663

Й. Ткаченко —
інформус — порадить
Parkway Auto Body Repairs
1974 Dundas St. West,
Tel. LE 1-1227,
Res. BE 1-2830

**Regent Auto Body and
Motor Service**

Й. Мровець
Вся робота гарантована.
2264 Dundas W. — LE 2-3931

ДЕКОРУВАННЯ

Hy Grade Paint & Wall Paper
М. Ковальський — В. Косар
23 St. Johns Rd. at Dundas
Безплатна оцінка й доставка
товару.

ДРУКАРНІ

Українська Друкарня Альфа
(з нагоди 5-ліття існування
25% знижки на печатки)
1999 Dundas St. West

Tel. EM 3-7839

Виконуємо всі роди друкарських робіт.

ФАРБИ

Industrial Coating Co.
Українська фабрика фарб
Т. М. Бояра
840 Eastern Ave.
Tel. HO 6-3634

ФОТОГРАФИ

Photo Studio Steven
С. М. Кутювий
927 Bloor St. West
Tel. LE 1-0777

ІСТОП. ПОРТРЕТИ

Meta
P. O. Box 371, Term. "A"
Toronto, Ont.

ЮВІЛЕРИ

Kushnirs Credit Jewellers
529 Queen St. W. EM 6-1384
Перстені — годинники —
срібло — фотоапарати —
порцеляна.

КНИГАРНЯ

Українська Книгарня Арна
грам. плити, радіоапарати
та інше
575 Queen St. West
EM 6-7061

КРАВЕЦЬ

Andrew Tailors
Андрій Наконечний
1074-1076 Queen St. West
LE. 6-0982

Йосиф Кружель
убрання з англ. і канад.
матеріалів
2783 Dundas St. West
Tel. RO 7-6493

Найкращої якості

МОЛОЧНІ ПРОДУКТИ

особливо знамениті домашнього виробу сирники, замовляйте в

M-C DAIRY CO. LTD.

212 Mavety St. — RO 6-9711

М'ЯСНІ ВИРОБИ

ІВАН ПАВИЧ

поруває

смачні ковбаси, шинки
й вудженини

809 Queen St. W.
Toronto, Ont. — EM. 4-0658

Е. Костирка й С. Івашко
1215 Dundas St. W.
LE 5-6853

Всяке м'ясиво і м'ясні виро-
би найкращої якості.

НАПОЇ

Sunnyside Beverage Ltd.

О. В. Петришин
1068 Queen St. West
LE 2-1316

ОБЕЗПЕЧЕННЯ

Я. Омишук і С-ка
(також продаж реальностей)
333 Roncesvalles Avenue
Tel.: LE 4-4241

Toronto Insurance Service
агенція Філіпа Бомбієра
асекурації, моргеджі
1366 Dundas St. West
LE 2-6433 — LE 2-5833

ОБУВА

B & Y Wares Ltd. (Shoes)
Боднарчук — Ярємко
1570 Bloor St. West
LE 6-3654

ПЕКАРНІ

Dempsters Bread Ltd.
1166 Dundas St. West
Tel.: LE 6-1196

The Future Bakery
735 Queen St. West
Tel.: EM 8-4235

ПЕЧАТКИ - ДРУКИ

Ontario Stamp & Printing Co.
1693 Dundas St. West
Tel. LE 1-6211

ПРОДАЖ РЕАЛЬНОСТЕЙ

J. BOYKO
REAL ESTATE LTD.
383 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
LE. 4-8821

Великий вибір хат, бізнесів
і фармів.

РЕСТОРАНИ

РЕСТОРАН П. НАУМЧУКА
VICTORIA GRILL
610-612 Queen St. W.
Toronto, Ont.

для вигоди Клієнтів поширив
своє приміщення.

Смачна їда й пишний
відпочинок!

СПОЖИВЧІ КРАМНИЦІ

Clover Farm - Dundas Market
Я. Хоростіль — Е. Івашко
безпл. доставка товарів
1161 Dundas St. West
LE 6-1464

Roncesvalles
I. G. A. Supermarket
П. Божик
413 Roncesvalles Ave.
Tel. LE 3-7811

R. CHOLKAN REAL ESTATE LTD.
527 Bloor St. West — (коло Bathurst) — Toronto, Ont.
LE. 2-4404

Найбільша українська агенція купні і продажі нерухомостей
в Торонті.

European Market

Петра Гавришкевича
3075 Dundas Street West

ТЕЛЕВІЗІЇ — РАДІОАПАРАТИ

The T.V. Shop & Radio Repair
83 Symington Ave.
LE 3-6440

ХАТНЄ УСТАТКУВАННЯ

Alpha Furniture Co.
735 Queen St. West,
Tel. 3-9637

Rochester Furniture Co.
423 College St.
Tel. EM. 4-1434.

**Empire Furniture
& Appliances Co.**

668 Bloor St. West,
Tel. LE 1-4771

ЗАЛІЗНІ ТОВАРИ

W. H. Lake Hardware Ltd.
608 Queen St. West
Tel. EM 3-3129

Lansdowne Hardware

C. Твердохліб
660 Lansdowne Ave.
Tel. LE 1-0590

ВИСИЛАЄМО ПОСИЛКИ ЗА ЗАЛІЗНУ ЗАВІСУ
матеріали, білля, шкіру, дитячі одяги, харчі і т. д.

Yana Fabrics

Наші відділи:

TORONTO, Ont. — 698 Queen St. West — EM 8-9527

— 2292 Bloor St. W. — RO 6-6541

EDMONTON, Alta — 9607—102 A Ave. — Tel.: 46357.

ПІДРУЧНИЙ ІНФОРМАТОР "МИ І СВІТ" — це найдешевші оголошення фірм і професіоналістів. Оголошення до чотирьох рядків тексту коштують тут 20 дол. річно. В цьому вже врахована також річна передплата "Ми і Світ". Поміщені в кожному числі "Ми і Світ" вони служать актуальною інформацією Читачам, а фірмам дають запевнення, що їх адреси кожного місяця переглядають тисячі можливих клієнтів.

Для Читачів у нас ще й обіцянка, що при зрості "Інформатора" до 16 сторінок, "Ми і Світ" побільшиться на дальших сторінок 16 (без підвищення передплати). Отже ждемо від українських фірм оголошень до адресаря, а всіх наших Читачів просимо користуватися поданими адресами й апелювати, щоб кожне підприємство і кожний професіоналіст був в "Підр. Інформаторові" "Ми і Світ".

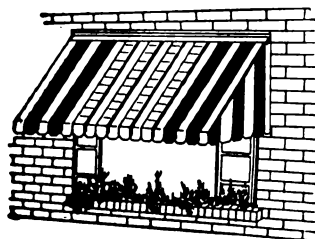
Нашим уповноваженим для збирання оголошень у Торонті є п. проф. З. Лопатинський.

KOOL LITE ALUMINUM AWNING CO. LTD.

176 Norseman St. — Toronto 18, Ont.

виробляє з алюмінієм

різноколірові дашки (криші)
над вікнами, дверми, літніми
верандами, виставовими вік-
нами і т. п. Приймає замов-
лення на алюмінійові вікна й
двері найкращої якості і на
дуже добрих умовах.

Ці т. зв. **Awnings and Canopies** на бажання заінтересо-
ваних можуть бути двох родів:

- 1) **постійні**, що не рухаються,
- 2) **рухомі**, що їх можна відкривати і закривати зі сере-
дини.

За інформаціями та зі замовленнями звертатися до спів-
власника цієї фірми **п. І. Лещишина**.

Т е л е ф о н и :

Бюро: RO 7-1441
BE 3-3121

Мешк.: RO 6-4613

ROYCE

RADIO AND
FURNITURE CO.

1529 DUPONT
LE 5-0175

Prop. LEO. DOPTA

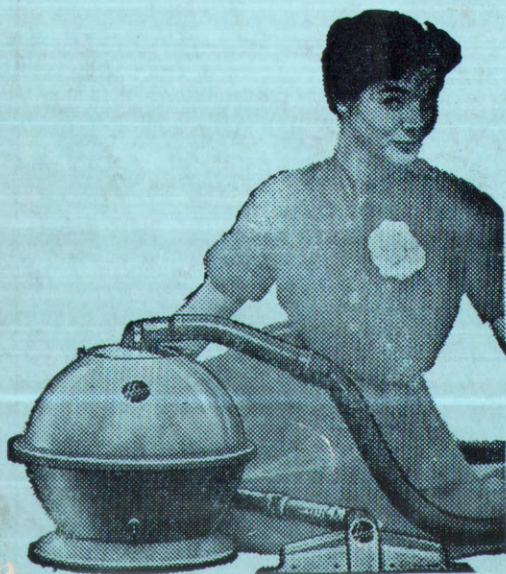
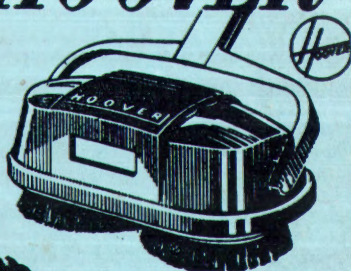
У ЛЬВА ДОПТИ
НАЙДЕШЕВШІ:

радіоапарати
телевізори
холодильники
відкурювачі
кухні
спальні

і все хатне устаткування!

HOOVER

День і ніч мені на гадці
Який презент зроблю Гатці?
Має в хаті всякий крам,
Хіба "Гувера" їй дам?!

Єдине
представництво
відкурювачів і
відчищувачів
найкращої
і найсоліднішої
фірми "Гувер"
має при
вулиці Квін

ALPHA FURNITURE CO.

735 Queen St. W., Toronto, Ont.

Tel. EM 3-9637